

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2524.

จรี จีระกุล. การทดลองเปรียบเทียบวิธีสอนภาษาอังกฤษแบบวิธีแปลกับแบบภาษาคำศัพท์.
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2512.

ณรุทธิ์ ลู่ทิจิตต์. ก. กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : หน่วยเอกสารคำสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

_____ . ข. พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร : หน่วยเอกสารคำสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

_____ . ก. เอกสารคำสอนประกอบวิชาจิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร :
หน่วยเอกสารคำสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

_____ . ข. ระยะช่วงเสียงที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ใช้ในการร้องเพลง. รายงานการวิจัยของศูนย์วิจัยการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ดุขฎี บริพัตร ณ ออยุธยา. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ดนตรี และการเคลื่อนไหว.
ใน สู่มิตร คุณากร (บรรณาธิการ). หลักสูตรประถมศึกษา 2521 : ทฤษฎีและ
แนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด, 2520.

กิตานา แยมมณี. "การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย". หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียน
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

_____ . และคณะ. การพัฒนารูปแบบการศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ปิ่นลือ พงกษะวัน. อุปเทศการลือนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการลือน.

กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

บุญธรรม กิจปริตาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามเจริญพานิช, 2531.

ประคอง กระณลุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). ปทุมธานี:

บริษัท ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, 2528.

ประนอม สุรัสวดี. ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

โครงการตำราวิทยาลัยอุตสาหกรรม, 2531.

ผลดี ภูอินทร์. "วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.

เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษาหน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร:

อรุณการพิมพ์, 2525.

พิชัย ปรชัญญานุสรณ์. สู่โลกดนตรี. กรุงเทพมหานคร: หนึ่งเลิศการพิมพ์, 2529.

พูนพิศ อมาตยกุล. ดนตรีวิจักษ์ ความรู้เรื่องดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม. กรุงเทพมหานคร:

บริษัทเกียรติธุรกิจ จำกัด, 2527.

ภัทรา เจนพณัส. การวัดผลการลือน Articles โดยวิธี Aural-Oral Approach

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2505.

ยุวดี ทองคำวรรณ. การสำรวจความคิดเห็นของครูโรงเรียนลำริด (มัธยม)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลือนภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ ฝรั่งเศส) ต่อวิธีลือน
ตามหลักภาษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2512.

ละเอียด เहरาบัตย์. วิวัฒนาการดนตรีสากล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม,

2522.

- วัฒนา มัคคสมัน. การทดลองสอนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นเมืองแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วิชากร, กรม. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.
- _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.
- _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.
- _____. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.
- _____. สาระที่เปลี่ยนแปลงของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การคำสนา, 2533.
- วิญญู ทศพิยะประภา. การจัดการเรียนการสอนดนตรีในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนลำริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- _____. เพลงเพื่อพัฒนาการทางดนตรีสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนลำริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- วิมลศิริ อุประมัย. ดนตรีในระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- วิรัช ชัยสูงเนิน. เพลงและโน้ตประกอบบทเรียนระดับประถมศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2522.

คำขวัญ ลัวร์ธกิติ. การล่อนภาษาอังกฤษ. พิชญโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิชญโลก, 2520.

คำขวัญ โดดกจันทน์. ภาษากับการล่อน. เชียงใหม่: หน่วยพิมพ์เอกสารวิชาการ
คณะวิทยาคำลตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.

ศึกษาริการ, กระจทรวง. หลักลู่ตรประณคึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

คูนัยเทคโนโลยีทางการศึกษา. เพลงวิทยุโรงเรียน ปีการศึกษา 2524. กรุงเทพมหานคร:
คูนัยเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระจทรวงศึกษาริการ,
2524.

ล่งวาน ลู่ทริเลคคอรุณ. ลิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต, 2528.

ลู่กรี เจริญลู่ย. จะพึงตนตร้อย่างไรให้โพเราะ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว
การพิมพ์, 2532.

ลูนันท์ ลู่ยเจริญ. การเปรียบเทียบผลลัมฤทธิ์ในการเรียนน้ดล่ำกขของนักเรียนชั้น
ประณคึกษาปีที่ 4 ลากการล่อนที่ใช้เปยโน กับการล่อนที่ใช้บ้ตรคีย์บอร์ด.
วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณคิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ลู่มาลี ขจรด่ำรงกิก. การเปรียบเทียบผลลัมฤทธิ์ในการเรียนตนตรล่ำกขขั้นพื้นฐานของ
นักเรียนชั้นประณคึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ลู่ยริคคอร้เคคอร้ และใช้การช้บร้อง.
วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณคิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

อรวรรณ บรจรจคิลปี. การล่อนตนตร้ในระดบประณคึกษา. คณะครุคำลตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

_____ . องค์ประกอบที่มีความลัมพันธ์กับความถนัดทางตนตร้ของนักเรียนชั้นประณคึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนล่ำริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณคิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ภาษาอังกฤษ

Bayless, Katheleen M. and Ramsey, Majorie R. A Way of Life for the Young Child. Louisiana: The C.U.Mosly Company, 1978.

Carroll, John B. Research on Teaching Foreign Language. Handbook of Research on Teaching (November 1960): 6-10.

Fisher, John Charles. The Application of Linguistic Description and Oral Pattern in Remedial English Composition. Dissertation Abstracts, Volum 23, No.9 (March 1962)

Johnstone, Ian Harviland. The Recorder as a Tool Instrument for Teaching Music Fundamentals in a Classroom. Abstract, 1973: 500-A.

Mark, Michael L. Contemporary Music Education. New York: Macmillan Publishing Co., Inc., 1978.

Rivers. The Psychologist and the Foreign Language Teacher. Chicaco: The University of Chicaco Press, 1969.

Vilas, Hannarkin. A Handbook on English Language Teaching Methods for Thai Teaching Trainees. Pitsanulok: Sri Nakharinwirote University, 1970.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ อรวรรณ บรรจงศิลป์
โรงเรียนลัทธิจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิญญู ททรัพย์ประภา
โรงเรียนลัทธิแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวิชัย นาควงษ์
โรงเรียนลัทธิแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวิเคราะห์เพลงร้อง

ชื่อเพลง ..... ผู้ประพันธ์ทำนอง ..... คำร้อง .....

ชื่อผู้วิเคราะห์เพลง ..... วันที่ .....

ตอนที่ 1 : วิเคราะห์

ลักษณะทำนอง

การจัดเรียงของเสียง ..... ปันโดเสียง .....

ช่วงกว้างของเสียง ..... ลักษณะทำนอง .....

รูปแบบทำนอง .....

ลักษณะจังหวะ

รูปแบบจังหวะ ..... อัตราจังหวะ .....

ลักษณะบทเพลง

ลักษณะเนื้อร้อง .....

ประเภทของเพลง ..... ไทย ..... ไทยสากล

..... พื้นเมือง ..... เพลงเด็ก

..... อื่น ๆ (.....

เนื้อหาของเพลง .....

กิจกรรมการเคลื่อนไหว ..... ไม่มี ..... การเคลื่อนไหว

..... การเต้นรำ

..... การรำไทย

..... ฌ

เนื้อเพลงท่อนอื่น ..... ไม่มี ..... ฌ

ตอนที่ 2 : ประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้ คือ

1. ลักษณะท่วงนอง มีช่วงกว้างของท่วงนองแคบ (ประมาณ c-c') การจัดเรียงของเสียงเรียงลำดับกัน บันไดเสียงประกอบด้วย 5 เสียง (pentatonic scale) แนวท่วงนองง่าย มีความไพเราะและเป็นบทเพลงสั้น ๆ
2. ลักษณะจังหวะ จังหวะท่วงนองไม่ซับซ้อน อัตราจังหวะคงที่และง่าย ($\frac{2}{4}$ $\frac{4}{4}$) จังหวะมีความเร็วปานกลาง
3. ลักษณะการสอดเนื้อร้องกับแนวท่วงนอง มีลักษณะเนื้อร้องที่เติมกับแนวท่วงนอง ไม่มีการเอื้อน

สามารถใช่ประกอบการสอนร้องในระดับ .....

ข้อ เสนอแนะ .....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(แผนที่ 1)

แผนการล่อนดนตรีลากลิ้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องจังหวะตบ จังหวะทำนอง (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

จังหวะตบ (beat) หมายถึง จังหวะพื้นฐานที่สม่ำเสมอเท่ากันตลอดบทเพลง
 จังหวะทำนอง (rhythm of the melody) หมายถึง จังหวะของเสียงทุกเสียง
 ที่สั้นกว่า ยาวกว่า หรือเท่ากับจังหวะตบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลงและทำจังหวะประกอบเพลง "พบกัน" ได้
2. บอกความหมายแตกต่างของจังหวะตบและจังหวะทำนองได้
3. ร้องเพลงและปรบมือในจังหวะตบ จังหวะทำนองตามที่กำหนดได้
4. อ่านสัญลักษณ์แทนจังหวะของโน้ตในแบบฝึกการอ่านตามที่กำหนดได้
5. เขียนตำแหน่งของจังหวะตบและจังหวะทำนองในบทเพลงตามที่กำหนดได้

เนื้อหา

จังหวะตบ (beat) เป็นจังหวะพื้นฐานที่มีความสม่ำเสมอเท่ากันโดยตลอด ไม่ว่าจะ
 จังหวะดนตรีจะมีความยาว - สั้น หรือหยุด จังหวะตบจะดำเนินไปเรื่อย ๆ จังหวะตบมีลักษณะ
 คล้ายจังหวะการเต้นของหัวใจที่สม่ำเสมอ

จังหวะทำนอง (rhythm of the melody) เป็นจังหวะของเสียงทุกเสียงของ
 แนวทำนองที่อาจจะสั้นกว่า ยาวกว่า หรือเท่ากับจังหวะตบ และอาจเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอ
 หรือไม่สม่ำเสมอก็ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง "พบกัน"

<u>เพลงพบกัณ</u>	
เราพบกัณลู่ลันต์ครันเครง	ร่วมร้องเพลงเต็นร่ากันไป
มัวทุกขั้คักเจียบเหงาอยู่ไย	ล่ญกในเสียงเพลงร่วมกัณ

2. แผนภูมิแสดงตำแหน่งสังหะตบ สังหะทำนอง

<u>เพลงพบกัณ</u>	
เราพบกัณลู่ลันต์ครันเครง	ร่วมร้องเพลงเต็นร่ากันไป
x x x x	x x x x
o o o o o o	o o o o o o
มัวทุกขั้คักเจียบเหงาอยู่ไย	ล่ญกในเสียงเพลงร่วมกัณ
x x x x	x x x x
o o o o o o	o o o o o o

<u>เครื่องหมาย</u>	x	แสดงตำแหน่งของสังหะตบ
	o	แสดงตำแหน่งของสังหะทำนอง

3. แผนภูมิแบบฝึกการอ่านสังหะตบและสังหะทำนอง

<u>แบบฝึกการอ่านสังหะตบและสังหะทำนอง</u>	
สังหะตบ	
สังหะทำนอง	ก ก

4. กระดาษเนื้อเพลง "นกน้อย" จำนวน 3 แผ่น

<u>เพลงนกน้อย</u>	
นกเอยนกน้อยน้อย	เจ้าค่อยค่อยเคลื่อนคล้อยมา
พวกเรานี้เฝ้าคอยหา	มาเกิดมาขอให้ข้าข่ม

5. แบบฝึกการเขียนตำแหน่งสังหะตบ สังหะทำนอง จำนวน 30 แผ่น

<u>แบบฝึกหัด</u>	
<u>คำสั่ง</u>	ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ในตำแหน่งสังหะตบ และทำเครื่องหมาย O ในตำแหน่งสังหะทำนองได้ เนื้อเพลงต่อไปนี้
	นกเอยนกน้อยน้อย ปินลอยตามสายลม
(สังหะตบ)	_____
(สังหะทำนอง)	_____
	ปีกหางกางส่ายลม ปินแล่นลมระเริงใจ
(สังหะตบ)	_____
(สังหะทำนอง)	_____

6. เครื่องกระทบ (ทำสังหะ) เช่น กลอง กรับ ฉิ่ง แทมบูรีน ฯลฯ
7. คีย์บอร์ด 1 เครื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "พบกัน" จากแผนภูมิเพลง และฝึกทำจังหวะด้วยการปรบมือ โดยครูเป็นผู้ฝึก (มีนักเรียนบางคนทำจังหวะด้วยเครื่องกระทบประกอบการร้อง) จนนักเรียนสามารถร้องและทำจังหวะประกอบการร้องได้

ขั้นล่อง

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนดูแผนภูมิแสดงตำแหน่งจังหวะตบ จังหวะทำนองของเพลงพบกัน และฟังพร้อมสังเกตการร้อง และปรบมือตามครู โดยครูจะร้องเพลงพบกัน ครั้งแรกร้องพร้อมกับปรบมือในจังหวะตบ ครั้งสองร้องพร้อมกับปรบมือในจังหวะทำนอง หลังจากนั้นครูถามนักเรียนว่า การปรบมือครั้งแรกและครั้งที่สอง มีลักษณะอย่างไร แตกต่างกันอย่างไร

2. นักเรียนหาตัวอย่างจังหวะของเสียงต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะของเสียงจังหวะตบ (หัวใจเต้น นาฬิกาเดิน ม้าเดิน ฯลฯ) จังหวะทำนอง (คนพูด ปืนกล รถวิ่ง กบร้อง ฯลฯ)

3. นักเรียนฟังครูอธิบายจังหวะตบและจังหวะทำนองเพิ่มเติม หลังจากนั้นฟังเสียงคีย์บอร์ดจากครู แล้วตอบว่าเป็นจังหวะตบหรือจังหวะทำนอง

(เสียงคีย์บอร์ด)

(นักเรียนตอบ)

3.1 $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{4}$ | โด-โด โด โด |

จังหวะตบ

3.2 $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{4}$ | โด เร มี โด เร มี |

จังหวะทำนอง

3.3 $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{4}$ | ซอล มี โด เร มี |

จังหวะทำนอง

3.4 $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{4}$ | มี มี มี มี |

จังหวะตบ

(กิจกรรมการร้อง)

4. นักเรียนฝึกร้องเพลง "พบกัน" พร้อมปรบมือในจังหวะตบ และจังหวะทำนอง ตามแผนภูมิแสดงตำแหน่งจังหวะตบ และจังหวะทำนองของเพลงพบกัน โดยครูเป็นผู้ฝึก จนนักเรียนสามารถร้องและปรบมือได้

5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกร้องเพลงพบกัน กลุ่มที่สองร้องคำว่า "ทา" แทนการปรบมือในจังหวะตบ ประกอบการร้องเพลงพบกันของกลุ่มแรก หลังจากนั้นให้ลิสลับกลุ่มกันปฏิบัติ (ครูคอยควบคุมให้การร้องเพลงพบกันและร้องคำว่า "ทา" ของทั้งสองกลุ่มสัมพันธ์กัน)

(กิจกรรมการอ่าน)

6. นักเรียนฝึกอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านจังหวะตบและจังหวะทำนองในแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน โดยครูเป็นผู้ฝึก กำหนดให้ **I** อ่านว่า "ทา" และ **II** อ่านว่า "ที-ที" จนนักเรียนสามารถอ่านได้

7. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกอ่านแบบฝึกการอ่านเฉพาะจังหวะตบ กลุ่มที่สอง อ่านแบบฝึกการอ่านเฉพาะจังหวะทำนอง โดยเริ่มต้นอ่านพร้อมกัน เสร็จแล้วลิสลับกลุ่มกันปฏิบัติ (ครูคอยควบคุมจังหวะการอ่านของทั้งสองกลุ่มให้สัมพันธ์กัน)

(กิจกรรมการเขียน)

8. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกกระดาษเนื้อเพลง "นกน้อย" ให้กลุ่มละ 1 แผ่น ข้อลึกลับกลุ่มละ 1 แห่ง หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มทำเครื่องหมายใต้เนื้อเพลงที่ได้รับ โดยทำเครื่องหมาย X แทนตำแหน่งของจังหวะตบ และทำเครื่องหมาย O แทนตำแหน่งของจังหวะทำนองจนจบเพลง เสร็จแล้วนำผลงานมาแสดงหน้าชั้นเรียน

9. นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนตำแหน่งจังหวะตบ จังหวะทำนองในแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้คนละ 1 แผ่น

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเรื่องจังหวะตบ จังหวะทำนอง

2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงพบกัน พร้อมทำจังหวะประกอบการร้องด้วยการปรบมือ

(มีนักเรียนบางคนทำจังหวะตบด้วย เครื่องกระทบ)

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. การร้องเพลงและทำจังหวะประกอบเพลงพบกัน
2. การอธิบายความแตกต่างระหว่างจังหวะตบและจังหวะทำนอง
3. การร้องเพลงพร้อมปรบมือในจังหวะตบ จังหวะทำนองตามที่กำหนดให้
4. การอ่านสัญลักษณ์แทนจังหวะของโน้ตในแผนภูมิแบบฝึกการอ่านจังหวะตบและจังหวะทำนอง
5. การเขียนตำแหน่งของจังหวะตบและจังหวะทำนองในบทเพลงที่กำหนดให้

หมายเหตุ

เพลงพบกัน

เนื้อร้อง - ทำนอง บัณฑิต กิ่งพงษ์

เจอ พบ กัน สุข สันต์คีรีน เคอ มา ร้อง เพลงต้นจ้ำกัน

ไป มั่วๆ ใดกเขียนเหงาอยู่ โย ส-นุก ในเสียงเพลงเจ็ด

เออ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(แผนที่ 2)

แผนการล่อนตดนตรีลากขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องสังหะเน้น (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

สังหะเน้น เป็นสังหะที่มีเสียงหนักหรือเน้นเสียง (accent) โดยปกติใช้เครื่องหมาย เน้นเสียง (^) กำกับไว้ด้านบนสัญลักษณ์ของสังหะนั้น ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลงและทำสังหะประกอบเพลง "เมมาเขย่า" ได้
2. ตอบคำถามเกี่ยวกับสังหะเน้น เครื่องหมายเน้นเสียงได้
3. เปล่งเสียงและเคลื่อนไหวในสังหะเน้นตามที่ครูกำหนดได้
4. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านสังหะเน้นได้
5. เขียนเครื่องหมายเน้นเสียงลงบนสัญลักษณ์ของสังหะตามที่ครูกำหนดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

สังหะเน้น เครื่องหมายเน้นเสียง (^)

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่อง "เมมาเขย่าผู้กล้าหาญ"

นิทานเรื่องเมมาเขย่าผู้กล้าหาญ

เมมาเขย่า เป็นลูกชายคนเดียวของหัวหน้าเผ่าอินเตยแดงเผ่าหนึ่ง อยู่มาวันหนึ่ง มีหมีร้ายตัวใหญ่เข้ามาอาละวาดทำลายข้าวของและที่พักของเผ่าอินเตยแดง คนในเผ่าช่วยกันขับไล่หมีตัวนั้นไปได้ หัวหน้าเผ่าเกรงว่าเจ้าหมีร้ายคงจะกลับมาเล่นงานเผ่าของเขาอีก จึงประชุมลูกน้องเพื่อหาทางป้องกัน ตกลงกันว่า หากคนอาสาสมัครเป็นเหยื่อล่อหมีให้มาตกในหลุมขวากที่ขุดไว้ ลูกน้องหัวหน้าเผ่าไม่มีใครกล้าจะเป็นเหยื่อล่อ ในที่สุดเมมาเขย่าจึง

รับอาสา เป็นเหยื่อล่อเจ้าหมีร้าย และแล้วเจ้าหมีร้ายตัวนั้นก็มาตามทีคาดไว้ เมมาเขยาสั่งถึง
 หอกวิ่งเข้าคุ้มแทงหมีร้ายจนเจ้าหมีโกรธไล่ตบเมมาเขยา เมมาเขยาวิ่งหนีไปทางหลุมขวากที่
 ขุดไว้ หมีร้ายวิ่งตามอย่างกระชั้นชิดและตกลงไปในหลุมขวากในที่สุดทุกคนรักเมมาเขยาที่มี
 ความกล้าหาญช่วยฆ่าหมีจนตาย

2. แผนภูมิเพลง "เมมาเขยา"

เพลงเมมาเขยา

เมมาเขยา	เมมาเขยา	อินเตียแดงผู้กล้าหาญ
เมมาเขยา	เมมาเขยา	เมมาเขยาฆ่าหมีในป่า
ทุกทุกคนดีใจหนักหนา		เมมาเขยาฆ่าหมีจนตาย

3. แผนภูมิแบบฝึกการอ่านสังหะเน้น

แบบฝึกการอ่าน

1. $\hat{I}$ $\hat{I}$ $\hat{I}$	3. $\hat{I}$ $\hat{I}$ $\hat{K}$ $\hat{I}$
2. $\hat{I}$ $\hat{K}$ $\hat{I}$	4. $\hat{I}$ $\hat{K}$ $\hat{I}$
5. $\hat{K}$ $\hat{I}$ $\hat{K}$ $\hat{I}$	

4. กระดาษแข็งรูปเครื่องหมายเน้นเสียง (^) ติดแม่เหล็ก 3 ชุด
5. กระดาษลัญลักษณ์สังหะสัมพันธ์แม่เหล็กจำนวน 3 แผ่น แต่ละแผ่นจะมีลักษณะ

ดังนี้

1.		K		
2.			K	
3.	K		K	
4.				

6. แบบฝึกการเขียนเครื่องหมายเน้นเสียง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้ฝึกเขียนเครื่องหมายเน้นเสียง (^)
ลงบนสัญลักษณ์สังหระที่ครูอ่านเน้นเสียง ต่อไปนี้

ตัวอย่าง $\hat{ } \quad \hat{ } \quad \text{ก} \quad |$

1.				3.		ก	
2.	ก			4. ก		ก	

- 7. กลอง 1 ชุด
- 8. คียบอร์ด 1 เครื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1. นักเรียนฟังครูเล่านิทานเรื่อง "เมมาเขย่าผู้กล้าหาญ"
- 2. นักเรียนฝึกร้องเพลง "เมมาเขย่า" จากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนร้องและทำสังหระประกอบในสังหระ $\frac{2}{4} \parallel : \hat{ } \quad \hat{ } \quad | \quad \hat{ } \quad \hat{ } \quad : \parallel$ ได้
- 3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทบทวนสังหระตบและสังหระทำนองโดยครูเป็นผู้กำหนดและแนะนำ

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

- 1. นักเรียนฟังเสียงสังหระกลองที่ครูตีในรูปแบบอัตราสังหระ $\frac{2}{4} \parallel : \hat{ } \quad \hat{ } \quad | \quad \hat{ } \quad \hat{ } \quad : \parallel$ พร้อมกับสังเกตว่ามีความหนัก-เบาของสังหระอย่างไร หลังจากนั้นครูอธิบายถึงสังหระเน้นพร้อมซักถามจนนักเรียนเข้าใจ

2. นักเรียนฟังรูปแบบจังหวะจากเสียงกลองโดยครูตีกลองให้มีรูปแบบต่างกัน

นักเรียนตอบว่า "มี" หรือ "ไม่มี" จังหวะเน้นดังนี้

	(เสียงกลอง)	(นักเรียนตอบ)
1.	$\frac{2}{4}$ $\hat{\bullet}$ $\bullet\bullet$ $\hat{\bullet}$ ̎	มี
2.	$\frac{2}{4}$ $\bullet$ $\bullet$ $\bullet$ ̎	ไม่มี
3.	$\frac{2}{4}$ $\bullet$ $\hat{\bullet}$ $\bullet\bullet$ $\hat{\bullet}$	มี
4.	$\frac{2}{4}$ $\bullet\bullet$ $\hat{\bullet}$ $\bullet\bullet$ $\hat{\bullet}$	มี
5.	$\frac{2}{4}$ $\bullet\bullet$ $\bullet\bullet$ $\bullet$ $\bullet$	ไม่มี

(กิจกรรมการร้อง)

3. นักเรียนฝึกพูดและเคลื่อนไหวในจังหวะเน้น กำหนดจังหวะปฏิบัติ คือ ดังนี้

เช่น

1. พูด   บัง - บัง (เบา)   โบ้ง (ดัง)
                         เคลื่อนไหว   ตบเข้าซ้าย ๆ ขวา ยกมือทำท่าอิงปืน

2. พูด   ชึม - ชึม (เบา)   ชึม (ดัง)
                         เคลื่อนไหว   ยกไหล่ซ้าย-ขวา ปรบมือ 1 ครั้ง
                         ฯลฯ

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกร้องเพลงเมมาเขย่า กลุ่มที่สองพูดและ
เคลื่อนไหวเลียนแบบตามข้อ 1 (อาจคิดขึ้นมาใหม่) หลังจากนั้นให้สลับกลุ่มกันปฏิบัติ

(กิจกรรมการอ่าน)

5. นักเรียนดูแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน แล้วครูอธิบายเครื่องหมายเน้นเสียง (^)
ในจังหวะเน้น พร้อมซักถามจนนักเรียนเข้าใจ

6. นักเรียนอ่านแบบฝึกการอ่านสังหะเน้นในแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน โดยครูเป็นผู้ฝึกและกำหนด 1 อ่านว่า "ทา" ๓ อ่านว่า "ที-ที" ถึบสนสัญลักษณ์ 1, ๓ ๘ เครื่องหมายเน้นเสียงกำกับอยู่ให้ออกเสียงหนัก (ตัง) กว่าปกติ

(กิจกรรมการเขียน)

7. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกกระดานสัญลักษณ์สังหะสัมพันธ์ให้กลุ่มละ 1 แผ่น กระดาษแข็งรูปเครื่องหมายเน้นเสียงกลุ่มละ 1 ชุด (8 ชิ้น) หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มแข่งขันใส่เครื่องหมายเน้นเสียงบนสัญลักษณ์สังหะสัมพันธ์ให้กระดานของกลุ่มตน โดยฟังเสียงกลองจากครู ดังนี้

1.	$\frac{2}{4}$	♪ ♪ ♪ ♪
2.	$\frac{2}{4}$	♪ ♪ ♪ ♪
3.	$\frac{2}{4}$	♪ ♪ ♪ ♪
4.	$\frac{2}{4}$	♪ ♪ ♪ ♪

8. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนสังหะเน้นในกระดาษแบบฝึกหัดที่ครูแจกคนละ 1 แผ่น แต่ละชื่อนักเรียนจะฟังครูอ่านแบบ "ทา -ที" ถ้าได้ยินเสียงอ่านตรงสัญลักษณ์ใดเสียงหนัก (ตัง) ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายบนสัญลักษณ์สังหะสัมพันธ์นั้น ดังนี้คือ

(ครูอ่าน) (นักเรียนใส่เครื่องหมายเน้นเสียง)

1. <u>ทา</u> ทา ทา ทา	1. $\hat{1}$ 1 1
2. ทา <u>ที-ที</u> ทา <u>ทา</u>	2. 1 $\hat{1}$ $\hat{1}$
3. <u>ทา</u> <u>ทา</u> ที-ที ทา	3. $\hat{1}$ $\hat{1}$ 1
4. ที-ที <u>ทา</u> ที-ที <u>ทา</u>	4. 1 $\hat{1}$ 1 $\hat{1}$

(คำที่ขีดเส้นใต้้ออกเสียงหนัก (ตัง) กว่าปกติ)

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเรื่องสังหะเน้น เครื่องหมายเน้นเสียง (^)
2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงเมษาพร้อมทำสังหะ $\frac{2}{4}$ ||: :||

ประกอบ มีนักเรียนอาสาสมัครออกมา ต้นแบบอินเดียดงประกอบเพลงหน้าชั้นเรียน

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียนต่อไปนี้

1. การร้องเพลงและทำสังหะประกอบเพลงเมษา
2. การตอบคำถามเกี่ยวกับสังหะเน้นและเครื่องหมายเน้นเสียง
3. การพูดและเคลื่อนไหวในสังหะเน้นตามที่ครูกำหนด
4. การอ่านแบบฝึกการอ่านสังหะเน้น
5. การเขียนเครื่องหมายเน้นเสียงลงบนสัญลักษณ์สังหะสัมพันธ์ตามที่ครูกำหนด

หมายเหตุ

เพลงเมษา

เนื้อร้อง-ทำนอง บ้านลือ กันพงษ์

เมษา เย ย่า เมษา เย อิน เตีย แดง ผู้ กล้า

หาญเมษา เย ย่า เมษา เย ย่า เมษา เย ย่า เมษา นพิน

ป่า หูกาก คน ดี ใจ นพิน หาเมษา เย ย่า เมษา นพิน

ตาย

(แผนที่ 3)

แผนการล่อนดนตรีล่ากลชิ้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง จังหวะหยุด (1 จังหวะ) (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

จังหวะหยุด เป็นความเงียบของเสียงดนตรี ซึ่งกำหนดความสั้น-ยาวด้วยจังหวะตบ
 จังหวะที่ล่ำม่า ล่อมหรือจังหวะทำนอง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "ระบำกบ" และทำจังหวะประกอบเพลงได้
2. เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะหยุดของโน้ตตัวดำในเพลงระบำกบได้
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับจังหวะหยุดของโน้ตตัวดำในเพลงระบำกบได้
4. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านตามที่กำหนดได้
5. เล่นเกม "เปิดฝ่าหาคู่" ได้
6. เขียนเครื่องหมายหยุดในแบบฝึกการเขียนได้

เนื้อหา

จังหวะหยุด 1 จังหวะ และเครื่องหมายจังหวะหยุดของโน้ตตัวดำ (๔)

สื่อการสอน

1. แผนภูมิเพลง "ระบำกบ"

เพลงระบำกบ

กบตัวน้อย (อ บ) คอยส่งเสียง (อ บ) เป็นลำเนียง
 (อ บ) เสียงเพลงเร่ระบำกบ
 เร็วเร็วซี (อ บ) เร็วเร็วซี (อ บ) มาด้วยกัน
 (อ บ) ร้องเพลง ก บ อ บ

2. บัตรเครื่องหมายสังหระหยุดของโน้ตตัวต่ำ & จำนวน 1 แผ่น และ && จำนวน 6 แผ่น
3. แผนภูมิแบบฝึกการอ่าน

แบบฝึกการอ่าน

ก.

1. | ก | ก | ก | ก |

2. | ก | ก | ก | ก |

ข.

1. | ก | ก | ก | ก |

2. | ก | ก | ก | ก |

4. เกม "เปิดฝาหาคู่"
- 4.1 กระดานเลือกคู่ 1 แผ่น
- 4.2 บัตรเครื่องหมายสังหระหยุดของโน้ตตัวต่ำ & จำนวน 6 แผ่น
5. แบบฝึกการเขียน จำนวน 30 แผ่น

แบบฝึกหัดการเขียน

ให้นักเรียนเติมเครื่องหมายหยุดตัวต่ำ (&) ลงในช่องว่างแต่ละข้อ

1. | ก | ก | ก | ก |

2. | ก | ก | ก | ก |

3. | ก | ก | ก | ก |

6. เครื่องหมาย (ทำสังหระ) เช่น กรับ แหมมูริน ลูกชัต กลอง ฯลฯ
7. คีย์บอร์ด 1 เครื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "ระบำลูกกบ" จากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึก จนนักเรียนสามารถร้องและทำสังหระด้วยการปรบมือด้วยเครื่องกระทบประกอบเพลงได้
2. นักเรียนทบทวนเรื่องสังหระต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้ว โดยครูเป็นผู้กำหนดและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติ

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังครูร้องเพลงระบำลูกกบ พร้อมปรบมือประกอบการร้องในสังหระตบตรงคำร้อง "(อบ อบ)" ครูร้องเบา ๆ และไม่ปรบมือ ดังนี้

(ร้อง กบตัวน้อย (อบ อบ) คอยล่งเสียง (อบ อบ) ฯลฯ

(ปรบมือ) ปรบ ปรบ - - ปรบ ปรบ - - ฯลฯ หลังจากนั้นครูซักถามนักเรียนว่า เนื้อร้องใดที่ไม่มีเสียงปรบมือในสังหระตบ ก็สังหระตบ

(กิจกรรมการร้อง)

2. นักเรียนร้องเพลงระบำลูกกบ พร้อมปรบมือในสังหระตบประกอบการร้องตรงคำร้อง "(อบ อบ)" ให้นักเรียนร้องเบา ๆ พร้อมกับพยักหน้า (ครูคอยควบคุมสังหระการร้อง)
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มคิดทำทางประกอบตรงคำร้อง "(อบ อบ)" ในเพลงระบำลูกกบ เช่น ยกมือ ซ้าย - ขวา ผงกหัว ทำท่ากบกระโดด เล็งริ้วแล้ว ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงระบำลูกกบโดยตรงคำร้อง "(อบ อบ)" ให้ออกเสียงในใจ พร้อมทำท่าทางประกอบตามที่ได้คิดไว้
4. ครูอธิบายสังหระหยุด (1 สังหระ) พร้อมแสดงเครื่องหมายสังหระหยุดของโน้ตตัวต่ำ (6) แล้วซักถามนักเรียนจนเข้าใจ

5. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิเพลงระบำลูกกบ เพื่อให้หาเนื้อร้องที่เป็นสังหะหยุด (1 สังหะ) แล้วให้นักเรียนนำบัตรเครื่องหมาย ไปขีดทับ "(อบ อบ)" ในเนื้อเพลง หลังจากนั้นให้นักเรียนร้องเพลงระบำลูกกบอีกครั้ง โดยตรง ให้นักเรียนร้อง "(อบ อบ)" ในใจ

(กิจกรรมการอ่าน)

6. นักเรียนทบทวนการอ่านสัญลักษณ์ลุ่มมด โดยอ่านในแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน (อ่านว่า "ทา" อ่านว่า "ที-ที") ครูคอยทำสังหะและควบคุมสังหะการอ่านให้นักเรียน

7. นักเรียนฝึกอ่านแบบฝึกการอ่าน ในแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน โดยกำหนด อ่านว่า "ทา" อ่าน "ที-ที" และ อ่านว่า "ฮัง" (เบา ๆ) นักเรียนฝึกอ่านทั้งชั้นและกลุ่ม จนนักเรียนสามารถอ่านได้ถูกต้อง

(กิจกรรมการเขียน)

8. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เล่นเกม "เปิดฝาหาคู่" ครูแจกบัตรเครื่องหมายสังหะหยุดของโน้ตตัวต่ำให้กลุ่มละ 2 บัตร แล้วอธิบายวิธีเล่นเกมให้นักเรียนฟังจนเข้าใจวิธีเล่นเกมมีดังนี้

8.1 แต่ละกลุ่มจับสลากหาอันดับกลุ่มที่จะเล่นเกม

8.2 เริ่มเล่น กลุ่มแรกจะเลือกข้อในกระดานเลือกคู่ (ข้อ 1-6) 1 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อมี 4 แผ่น ทุกแผ่นมีฝาปิดทับไว้ ข้างในจะเป็นเครื่องหมายสังหะหยุดตัวต่ำ และสัญลักษณ์ลุ่มมด , 1 แผ่น แทน 1 สังหะตบ แต่ละข้อจึงมี 4 สังหะตบเรียงกันไปในสังหะที่ 1, 2, 3 และ 4

8.3 หลังจากนั้นกลุ่มจะฟังเสียงคีย์บอร์ดพร้อมเสียงเคาะสังหะตบจากครู โดยฟังว่าเสียงคีย์บอร์ดมีสังหะหยุดในตำแหน่งสังหะตบใด แล้วก็ให้ตัวแทนกลุ่มนำ ที่ครูแจกให้ไปขีดทับ ในกระดานเลือกคู่ที่ตรงกับตำแหน่งสังหะตบนั้น แล้วจึงเปิดฝาดูข้างในว่าเป็นเครื่องหมายเดียวกับที่ขีดทับลงไปหรือไม่ ถ้าตรงกันก็จะได้ 1 คู่

8.4 กลุ่มต่อมาจะเล่น โดยเลือกข้อที่เหลือในกระดานเลือกคู่จนครบทุกกลุ่ม
เสร็จแล้วก็เริ่มเล่นจากกลุ่มแรกอีกครั้ง

เสียงของคีย์บอร์ดในแต่ละข้อถูกกำหนดให้ตรงกับเครื่องหมายในกระดานเลือกคู่
ดังนี้

		(เสียงคีย์บอร์ด)	แผ่นในกระดานเลือกคู่ (ที่มีฝาปิดหับไว้)				
1.	$\frac{2}{4}$		1.	☐	☐	☐	☐
		โด - เร มี					
2.	$\frac{2}{4}$		2.	☐	☐	☐	☐
		มี โด เร - ซอล					
3.	$\frac{2}{4}$		3.	☐	☐	☐	☐
		ซอล ลา - มี					
4.	$\frac{2}{4}$		4.	☐	☐	☐	☐
		มี เร มี โด -					
5.	$\frac{2}{4}$		5.	☐	☐	☐	☐
		มี - ซอล ลา มี					
6.	$\frac{2}{4}$		6.	☐	☐	☐	☐
		โด มี ซอล - โด					

9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนในกระดานแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้คนละ 1 แผ่น
เสร็จแล้วส่งให้ครูตรวจ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเรื่องสังหระหยุดและเครื่องหมายสังหระหยุดของ
โน้ตตัวต่ำ (๕) หลังจากนั้นนักเรียนอ่านแบบฝึกการอ่านอีกครั้ง
2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลง พร้อมทำสังหระตบประกอบการร้องด้วยการปรบมือ
ทำสังหระด้วยเครื่องกระทบต่าง ๆ

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. การร้องเพลงและทำสังหระประกอบเพลงระบำลูกกบ
2. การเคลื่อนไหวประกอบสังหระหยุดในเพลงระบำลูกกบ

3. การตอบคำถามเกี่ยวกับจังหวัดหยุด
4. การอ่านแบบฝึกการอ่าน
5. การเล่นเกมเปิดฟ้าหาคู่
6. การเขียนเครื่องหมายจังหวัดหยุดของโน้ตตัวต่ำในแบบฝึกหัดการเขียน

หมายเหตุ

เพลงระบำลูกกบ

เนื้อร้อง จิบุญ ทรัพย์ประภา   ทำนอง บัณฑิต กัณพงษ์
(ดัดแปลงจาก "follow me")

กบ ตั้ น้อย(อบ อบ) คอยส่ง เสียง(อบ อบ) เป็นสี
 นียง(อบ อบ) เสียงเพลง รัง ระ บำ ลูก กบ เค็ว เค็ว
 อึ(อบ อบ) เค็ว เค็ว อึ(อบ อบ) มา ตักย กัณ(อบ
 อบ) ร้องเพลง กบ อบ อบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(แผนที่ 4)

แผนการล่อนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง โน้ตตัวต่ำ (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

โน้ตตัวต่ำ (♭) เป็นสัญลักษณ์ของโน้ตลากที่มักจะใช้แทนเสียง 1 สัหวะตบ ซึ่งเขียนได้ 2 ลักษณะ คือ แบบทางขึ้น (♭) และแบบทางลง (♭)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลงและทำสัหวะประกอบเพลง "มาฟังดนตรี" ได้
2. ตอบคำถามเกี่ยวกับโน้ตตัวต่ำได้
3. แยกความแตกต่างระหว่างรูปแบบสัหวะของโน้ตตัวต่ำและโน้ตตัวอื่น ๆ หลัง

การฟังได้

4. พุดและปรบมือเลียนแบบรูปแบบสัหวะของโน้ตตัวต่ำได้
5. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ตได้
6. เล่นเกม "ไล่โน้ตตามเสียง" ได้
7. ทำแบบฝึกการเขียนโน้ตได้
8. เล่นเกม "รวมดวงใจ" ได้

เนื้อหา

โน้ตตัวต่ำ (♭) เป็นสัญลักษณ์ของโน้ตลากที่มักจะใช้แทนเสียง 1 สัหวะตบ ซึ่งเขียนได้ 2 ลักษณะ คือ แบบทางขึ้น (♭) และแบบทางลง (♭)

สื่อการสอน

1. แผนภูมิเพลง "มาฟังดนตรี"

เพลงมาฟังดนตรี

ฟัง ฟัง ฟัง	มา เกอะฟังดนตรี
ไพเราะ ดี	ฮันฮิวตฮิวา
ฟัง ดน ตริ	แล้วพาลูฮูรา
มา เกิด หนา	มาฮิวฟังดนตรี

2. สัญลักษณ์ตัวร้ายกระดาษแข็ง **I** จำนวน 24 อัน และ **П** จำนวน 8 อัน
3. แผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ต

แบบฝึกการอ่านโน้ต

1. ♩ ก ก	3. ♩ & ก ก
2. ♩ & ก ก	4. ♩ ก & ก
5. ♩ ก ♩ ♩	

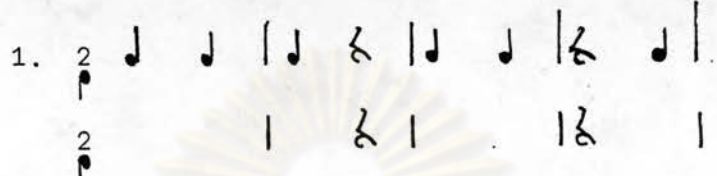
4. เกม "ใส่โน้ตตามเสียง"
  - 4.1 กระดาษแม่เหล็กติดตัวโน้ต จำนวน 3 แผ่น
  - 4.2 ตัวโน้ตกระดาษติดแม่เหล็ก จำนวน 3 ชุด
5. แบบฝึกการเขียนโน้ตตัวต่ำ

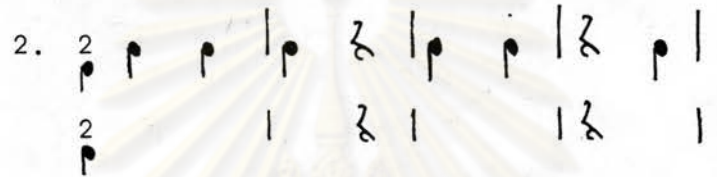
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัด

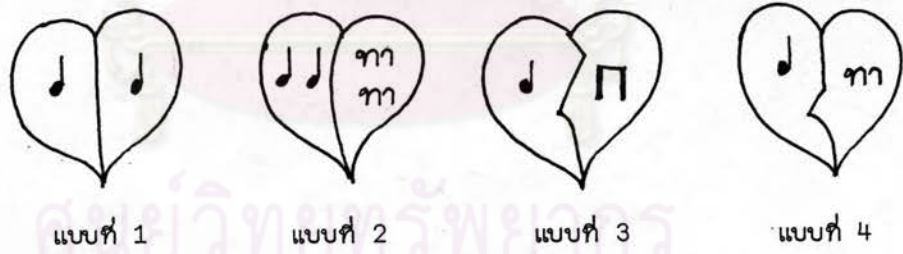
คำสั่ง ให้ฝึกเขียนเขียนโน้ตตัวดำ ตามตัวอย่างต่อไปนี้
ให้ถูกต้องสวยงาม

1.

2.

6. เกม "รวมดวงใจ"

6.1 รูปดวงใจกระดาษที่ถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน แต่ละส่วนจะมีลักษณะเหมือนกับดวงใจทั้งหมดมี 4 แบบ แบบละ 4 ดวง รวม 16 ดวง คือ

7. เครื่องกระทบ เช่น กรับ 6 คู่ กลอง 1 ใบ

8. คีย์บอร์ด 1 เครื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "มาฟังดนตรี" จากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึก พร้อมทั้งฝึกทำสังหระประกอบการปรบมือ ตีกลอง กรับ แทมมาริน ฯลฯ

2. นักเรียนฟังครูทบทวนเรื่องจังหวะตบ จังหวะทำนอง และจังหวะหยุด (2)

ขั้นสอน

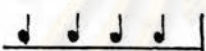
(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังครูร้องเพลงและปรบมือในจังหวะตบ (อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$) เพลง มาฟังดนตรี อย่างตั้งใจ แล้วครูถามนักเรียนว่า คำร้องของเพลงคำใดบ้างที่เป็น 1 จังหวะตบ (ฟัง ฟัง ฟัง / ฟัง ตบ - ตบ ฯลฯ)

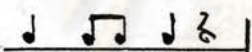
2. นักเรียนฟังเสียงคีย์บอร์ดที่ครูเล่นพร้อมเคาะจังหวะตบประกอบ ถ้าได้ยินรูปแบบ จังหวะของเสียงเป็น 1 จังหวะตบทั้งหมด ให้นักเรียนพูดว่า "ฮูลา" และถ้ารูปแบบของเสียง ไม่ใช่เสียง 1 จังหวะตบทั้งหมด ให้นักเรียนพูดว่า "ฮูเล" ดังนี้

(เสียงคีย์บอร์ด)

(นักเรียนพูด)

4
4 โด เร มี ซอล |

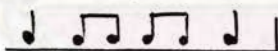
ฮูลา

4
4 ซอล มี เร โด - |

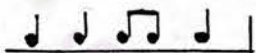
ฮูเล

4
4 ลา ซอล มี - |

ฮูลา

4
4 โด เร มี มี เร โด |

ฮูเล

4
4 โด เร มี เร โด |

ฮูเล

(กิจกรรมการร้อง)

3. ครูอยู่กระดานสัญลักษณ์ I และ II แล้วถามนักเรียนว่า สัญลักษณ์ใดที่ใช้ แทนเสียง 1 จังหวะตบ แล้วให้นักเรียนช่วยกันนำ I ไปติดใต้คำร้องในเพลงมาฟังดนตรีที่เป็น 1 จังหวะตบ จนครบทั้งเพลง ที่เหลือนำ II ไปติดใต้คำร้องในเพลงจนครบทั้งเพลง เช่นกัน หลังจากนั้นครูให้นักเรียนร้องเพลงมาฟังดนตรีแบบ "ทา-ที" ตามสัญลักษณ์ I และ II ที่ติดไว้ ดังนี้

(เนื้อเพลง ฟัง ฟัง ฟัง มาเถอะฟังดนตรี ฯลฯ)

(สัญลักษณ์ | | | █ | | | ฯลฯ)

นักเรียนร้อง ทา ทา ทา ที-ที ทา ทา ทา ฯลฯ)

4. นักเรียนพูดและปรบมือตามที่ครูในรูปแบบสังหระของ โน้ตตัวดำ 2 เทียวดังนี้

(พูด) ทา ทา ทา ที-ที ทา ทา ทา -

(ปรบมือ) ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ -

5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มคิดหาคำพูดพร้อมกับวิธีการปรบมือเลียนแบบตามข้อ 4 โดยครูคอยแนะนำ เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มเล่นผลงาน กลุ่มแรกพูดพร้อมปรบมือตามที่คิดไว้ กลุ่มที่เหลือร้องเพลงมาฟังดนตรี โดยเริ่มพูดพร้อมปรบมือและร้องเพลงพร้อมกันจนจบเพลง (ครูคุมสังหระของทั้งสองฝ่ายให้สัมพันธ์กัน) หลังจากนั้นให้กลุ่มที่เหลือเล่นผลงานจนจบครบทุกกลุ่ม

ตัวอย่าง

กลุ่มแรก ต ต ต ฉีกกะ ต ต ต ฯลฯ

(พูด/ปรบมือ) ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ฯลฯ

กลุ่มที่เหลือ ฟัง ฟัง ฟัง มาซี ฟัง ดน ตรี ฯลฯ

(ร้องเพลง)

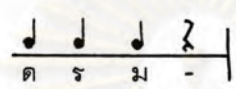

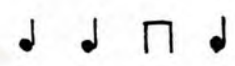
(กิจกรรมการอ่าน)

6. ครูอธิบายสัญลักษณ์ | (ทา) ว่า ในการเขียนที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับจะเขียนเป็น " ♩ " แบบหางขึ้น และ " ♪ " แบบหางลง และเรียกว่า โน้ตตัวดำ ซึ่งใช้แทนเสียง 1 สังหระตบ

7. นักเรียนอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ต กำหนด " ♩ (♪)" อ่านว่า ทา และ " █ " อ่านว่า ที-ที และ " ♪ " อ่านว่า ฮึง (เบา ๆ) โดยครูเป็นผู้ฝึกให้อ่านและปรบมือในสังหระตบประกอบการอ่าน จนนักเรียนปฏิบัติได้คล่อง

(กิจกรรมการเขียน)

8. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เล่นเกม "ไล่โน้ตตามเสียง" ครูแจกกระดาษติดโน้ตแม่เหล็กกลุ่มละ 1 แผ่น และตัวโน้ตกระดาษแม่เหล็กกลุ่มละ 1 ชุด การเล่นเกมนักเรียนฟังเสียงคีย์บอร์ดหรือการอ่านแบบ "ทา-ที" จากครู แล้วให้นักเรียนติดโน้ตกระดาษลงในกระดาษแม่เหล็กตามรูปแบบสัหะของเสียงคีย์บอร์ดและคำอ่าน "ทา-ที" ดังนี้

(เสียงคีย์บอร์ด/คำอ่าน)	(นักเรียนติดตัวโน้ต)
1. $\frac{2}{4}$ 	
2. ทา ทา-ที-ที ทา	

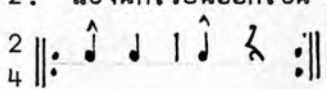
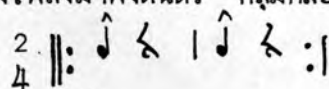
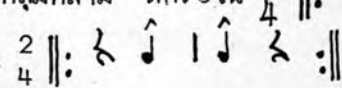
ฯลฯ

9. ครูอธิบาย "2" ให้นักเรียนเข้าใจพอสังเขปว่า เราสามารถเขียนโน้ตตัวต่ำทั้ง "♭" และ "♮" ได้เป็นขั้ว ๆ ได้ครั้งละ 2 ตัวใน | | เพื่อให้ดูสวยงาม ชัดเจน ถ้ามี ♮ หรือ ♭ สามารถแทนโน้ตตัวต่ำได้ 1 ตัว

10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนโน้ตตัวต่ำในกระดาษแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้คนละ 1 แผ่น เสร็จแล้วส่งให้ครูตรวจ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนเล่นเกม "รวมดวงใจ" ครูแจกรูปดวงใจกระดาษให้คนละ 1 ชิ้น หลังจากนั้นครูให้นักเรียนทุกคนหาคู่ดวงใจของตน โดยนำกระดาษชิ้นส่วนดวงใจของตนไปประกบกับชิ้นส่วนของกระดาษดวงใจของคนอื่นให้สนิทกันเป็นรูปดวงใจ เมื่อหาได้แล้วให้นักเรียนคู่นั้นนั่งตัวกัน หลังจากนั้นให้คู่ดวงใจซักถามกันว่า โน้ตตัวต่ำมีสัญลักษณ์อย่างไร แทนเสียงดนตรี สัหะตบ

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มย่อย กลุ่มแรกร้องเพลงมาฟังดนตรี กลุ่มที่ล่อง
 ปรบมือใน $\frac{2}{4}$ ||: || กลุ่มที่สาม ตีกรับใน $\frac{2}{4}$ ||: ||
 และให้นักเรียนอาสาสมัคร 1 คน ตีกลองใน $\frac{2}{4}$ ||: || เริ่มต้น

ปฏิบัติกิจกรรมตามกำหนดพร้อมกัน (ครูคอยควบคุมสัหะของเพลง)

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. การร้องเพลงและทำจังหวะประกอบเพลงมาฟังดนตรี
2. การตอบคำถามเกี่ยวกับโน้ตตัวต่ำ
3. การแยกความแตกต่างรูปแบบจังหวะโน้ตตัวต่ำกับโน้ตตัวอื่น ๆ ในกิจกรรมการฟัง
4. การพูดและปรบมือเลียนแบบรูปแบบจังหวะของโน้ตตัวต่ำ
5. การอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ต
6. การไล่โน้ตตามเสียงที่กำหนดใน เกมไล่ตัวโน้ตตามเสียง
7. การทำแบบฝึกหัดการเขียนโน้ต
8. การซักถามและตอบคำถามระหว่างคู่ดวงใจของนักเรียนในเกมรวมดวงใจ

หมายเหตุ

เพลงมาฟังดนตรี

เนื้อร้อง - ทำนอง: บันลือ กัณหพงษ์

ฟัง ฟัง ฟัง มา เอะ ฟัง ดนตรี

ไพเราะ ดี ชื่น ชื่น ลิขิต ชื่น เรา

ฟัง ดนตรี แล้วพา รุ่ย ๆ เรา

มา เลาด นนา มา ชื่น ฟัง ดนตรี

(แผนที่ 5)

แผนการล่อนดนตรีลากขึ้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

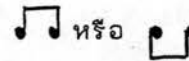

1. โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น เป็นโน้ตลากที่ไ้แทนเสียง $\frac{1}{2}$ สัหวะตบ (ถ้า $\downarrow = 1$ สัหวะตบ) สามารถเขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ 2 แบบ คือ แบบหางขึ้น ($\uparrow$) และแบบหางลง ($\downarrow$)
2. โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น 2 ตัว ซึ่งจะเขียนเป็น $\uparrow\downarrow$ หรือ $\downarrow\uparrow$ มีค่าเท่ากับ น้ตตัวดำ 1 ตัว คือ ไ้แทนเสียง 1 สัหวะตบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "นกเขาไพร" ทำสัหวะและทำทางประกอบเพลงได้ถูกต้อง
2. แยกความแตกต่างระหว่างเสียงในรูปแบบของ "ท-ท" ($\square$) กับ "ทา" ($\downarrow$) หลังการฟังรูปแบบสัหวะทำนองได้
3. เล่นเกม "ตัวโน้ตทองคำ" ได้
4. พูดยและปรบมือเลียนแบบสัหวะทำนองของโน้ตเขบ็ต 1 ชั้น ตามที่ครูกำหนดได้
5. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น กับ โน้ตตัวดำ ($\uparrow\downarrow = \downarrow$) ได้ถูกต้อง
6. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ตได้ถูกต้อง
7. เล่นเกม "วงล้อตัวโน้ต" ได้
8. ทำแบบฝึกการเขียนโน้ตได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น เป็นโน้ตลากที่ไ้แทนเสียง $\frac{1}{2}$ สัหวะตบ (ถ้า $\downarrow = 1$ สัหวะตบ) สามารถเขียนได้ 2 แบบ คือ แบบหางขึ้น ($\uparrow$) และแบบหางลง ($\downarrow$)

- 2. โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น 2 ตัว เขียนได้อีกแบบหนึ่งคือ หรือ
- 3. โน้ตเขบ็ต 1 ชั้น 2 ตัว มีค่าเท่ากับโน้ตตัวต่ำ 1 ตัว (=) คือ

ใช้แทนเสียง 1 จังหวะตบ

สื่อการสอน

- 1. แผนภูมิเพลง "นกเขาไพร"

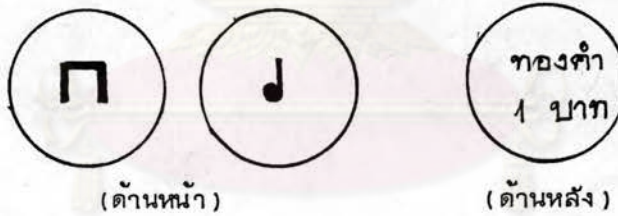
เพลงนกเขาไพร

เสียงจุกกร จุกกร จุกกร   นกเขาไพรซ่อนอยู่ในป่า

จุกกรฟังเข้ายวนวิญญา   ลูยจริงหนาเสียงจุกกร

- 2. เกม "ตัวโน้ตทองคำ"

2.1 แผ่นกระดาษวงกลมตัวโน้ตทองคำ จำนวน 30 แผ่น

(ด้านหลังมี 4 แบบ คือ ทองคำ 1, 2, 3 บาท และ "ทองเหลือง")

2.2 บ้ายแสดงตัวโน้ต และ จำนวน 3 ชุด (6 บ้าย)

2.3 กระดาษเลือกตัวโน้ตทองคำ (นำกระดาษตัวโน้ตทองคำมาติดไว้

กระดาษเลือกตัวโน้ตทองคำ				
1	2	3	4	5
 	 	 	 	
 	 	 	 	
 	 	 	 	

3. แบบฝึกการอ่านโน้ต

แบบฝึกการอ่าน

4. เกม "วงล้อตัวโน้ต"

4.1 วงล้อตัวโน้ต

1 ชุด

(แผ่นในหมอนไต)

4.2 กระดานสำหรับจัดตัวโน้ตกระดาษ จำนวน 3 แผ่น

4.3 ตัวโน้ตกระดาษ จำนวน 3 ชุด

5. แบบฝึกการเขียนโน้ต

แบบฝึกการเขียน

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนโน้ตตามตัวอย่างที่กำหนดให้

ถูกต้อง ล่วงงาม

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนโน้ตมีสังหระเท่ากับสังหระตาม
ที่กำหนด โดยให้มีโน้ตเข้บิต 1 ขึ้น อย่างน้อย 2 ตัว

ตัวอย่าง 3 สังหระ =

1. 2 สังหระ = _____

2. 4 สังหระ = _____

6. คีย์บอร์ด

7. เครื่องกระทบ (ทำสังหระ) กรับ กลอง แคมบูริน ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "นกเขาไพร" จากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนสามารถร้องเพลงและทำสังหระตบด้วยการปรบมือ ตีเครื่องกระทบ (กรับ แคมบูริน) ประกอบเพลงได้

2. นักเรียนทบทวน เรื่องโน้ตตัวต่ำ (๑)

ขั้นสอน

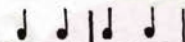
(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังครูเล่นคีย์บอร์ดแล้วพูดเลียนแบบแบบเสียงคีย์บอร์ดแบบ "ทา-ที"

ตัวอย่างเช่น

(เสียงคีย์บอร์ด)

(ครูพูด)

2.
4. ม ม ม ม

ทา ทา ทา ทา

2.
4. ม ม ม-ม ม

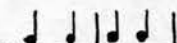
ทา ทา ที-ที ทา

เมื่อครูยกตัวอย่างและอธิบายจนนักเรียนเข้าใจแล้ว ให้นักเรียนฝึกฟัง ช่วยกันคิดว่า จะพูดอย่างไร และพูดตามที่คิด ดังนี้

(เสียงคีย์บอร์ด)

(นักเรียนฟังแล้วคิด)

(นักเรียนพูดเลียนแบบ)

1. 2.
4. ม ม ม ม

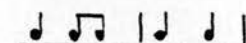
" ทา ทา ทา ทา

2. 2.
4. ม ม ม-ม ม

" ทา ทา ที-ที ทา

3. 2.
4. ม-ม ม ม-ม ม

" ที-ที ทา ที-ที ทา

4. 2.
4. ม ม-ม ม ม

" ทา ที-ที ทา ทา

2. นักเรียนฟังเสียงครุฑแบบ "ทา-ท" พร้อมปรบมือในจังหวะทำนองประกอบ แล้วให้ฝึกเรียนแยกความแตกต่างของรูปแบบจังหวะทำนองที่ได้ยินครั้งแรกกับครั้งที่สอง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะรูปแบบจังหวะทำนองที่ครุฑมีดังนี้

ครั้งแรก	($\frac{2}{4}$ ♩ ♩ ♩ ♩)
(พูด)	ทา ทา ทา ทา
ครั้งที่สอง	($\frac{2}{4}$ ♩♩ ♩ ♩♩ ♩)
(พูด)	ท-ท ทา ท-ท ทา

3. นักเรียนเล่นเกม "ตัวโน้ตทองคำ" โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกป้ายแสดงโน้ต และ กลุ่มละ 1 ชุด วิธีการเล่นคือ

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังเสียงคีย์บอร์ดที่ครูเล่น ถ้ารูปแบบจังหวะทำนองที่ได้ยินมีลักษณะเสียงแบบ "ท-ท" ( ) ผสมอยู่ในกลุ่มป้ายแสดงโน้ต พร้อมทั้งร้องว่า "ท-ท" ถ้าเป็นรูปแบบจังหวะทำนองลักษณะเสียงแบบ "ทา" (♩) ให้กลุ่มป้าย พร้อมทั้งร้องว่า "ทา"

3.2 กลุ่มที่ป้ายแสดงโน้ตก่อนมีสิทธิ์ออกไป เลือกตัวโน้ตทองคำที่กระดาน เลือกตัวโน้ตทองคำ หรือ ตามที่ป้ายไว้ 1 อัน

3.3 กลุ่มที่ฟังแล้ว ป้ายแสดงโน้ตถูกต้อง ตัวโน้ตทองคำที่เลือกได้จะมีน้ำหนักทองคำ (อยู่ด้านหลังตัวโน้ตทองคำ) ตั้งแต่ 3, 2 และ 1 บาท กลุ่มที่ฟังและเลือกผิดจะเลือกได้ "ทองเหลือง" (ปรากฏอยู่ด้านหลังตัวโน้ตทองคำ)

3.4 ทุกกลุ่มจะเลือกตัวโน้ตทองคำในช่องเดียวกัน 1 ช่อง ต่อการฟัง 1 ครั้ง เรียงกันไปจนจบ 5 ครั้ง หลังเสร็จการแข่งขัน กลุ่มใดรวมน้ำหนักทองคำได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

กลุ่มตัวโน้ตทองคำในกระดาน เลือกตัวโน้ตทองคำถูกกำหนดให้ตรงกับรูปแบบจังหวะทำนองที่ถูกต้องไว้ก่อนแล้ว ดังนี้

เสียงคีย์บอร์ด	อยู่ป้ายแล้วร้อง	เลือกตัว โน้ตทองคำ
ครั้งที่ 1 4 4	ท-ท	(ช่อง 1)
ครั้งที่ 2 4 4	ท-ท	(ช่อง 2)
ครั้งที่ 3 4 4	ทา	(ช่อง 3)
ครั้งที่ 4 4 4	ท-ท	(ช่อง 4)
ครั้งที่ 5 4 4	ทา	(ช่อง 5)

(กิจกรรมการร้อง)

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม (กลุ่มเดิม) ให้แต่ละกลุ่มคิดท่าทางประกอบเพลง นกเขาไฟอย่างง่าย ๆ (เวลา 1 นาที) แล้วแข่งขันกันร้องและทำท่าทางประกอบเพลง นกเขาไฟพร้อมกัน (ครูคอยควบคุมจังหวะของการร้องเพลง)

5. นักเรียนฝึกพูดและปรบมือเลียนแบบครุ ดังนี้

ท - ท ทา ท - ท ทา	
ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ	
ทา ท - ท ทา ทา	
ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ	
ทา ท - ท ท - ท ทา	
ปรบ ปรบ-ปรบ ปรบ-ปรบ ปรบ	

หลังจากนั้นแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มคิดแบบการพูดและปรบมือแบบ "ทา-ท" เสริม แล้วนำเล่นผลงานทีละกลุ่ม

(กิจกรรมการอ่าน)

6. ครูอธิบายโน้ตเขบ็ต 1 ชั้น ถึงเรื่องการใช้แทนเสียง $\frac{1}{2}$ จังหวะตบ ช้อและสัญลักษณ์ (หรือ) และ $\rightarrow$ หรือ

7. นักเรียนอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ตพร้อมปรบมือในจังหวะตบ โดยครูเป็นผู้ฝึกโดย ♩ (♩) อ่านว่า "ที-ที" ♪ (♪) อ่านว่า "ท่า" และ ♫ อ่านว่า "ฮ้าง" (เบา ๆ) จนนักเรียนสามารถอ่านได้

8. นักเรียนสังเกตลักษณะจังหวะของโน้ตตัว เขบีต 1 ขึ้น และโน้ตตัวต่ำในแผนภูมิฝึกการอ่านว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยครูอ่านและเคาะจังหวะตบตามโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่านข้อ 1 หลังจากนั้นครูอธิบายพร้อมซักถามจนนักเรียนเข้าใจ

(กิจกรรมการเขียน)

9. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เล่นเกม "วงล้อตัวโน้ต" ครูแจกแผ่นกระดาษตัดตัวโน้ตและตัวโน้ตกระดาษให้กลุ่มละ 1 ชุด วิธีเล่นมีดังนี้คือ

9.1 แต่ละกลุ่มจับสลากเรียงลำดับกลุ่มเพื่อเล่นเกม โดยจะเล่นทีละกลุ่มเรียงไปตามอันดับ 1, 2 และ 3 ที่จับสลากได้

9.2 เริ่มเล่น กลุ่มจะต้องทายก่อนว่าตัวโน้ตที่จะหมุนวงล้อตัวโน้ตจะได้ตัวโน้ต ♩ หรือ ♪ หลังจากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มไปหมุนวงล้อตัวโน้ต ถ้าโน้ตที่ได้ (ตัวโน้ตที่หยุดตรงลูกศร) ตรงกับที่ทายไว้จะได้คะแนน 1 แต้ม ถ้าผิดจะไม่ได้อะไร

9.3 เล่นเสร็จแล้วให้กลุ่มช่วยกันตัดตัวโน้ตกระดาษลงในกระดาษตัดตัวโน้ต กำหนดให้ตัวโน้ตที่ขึ้นต้นเป็นตัวโน้ตที่หมุนได้จากวงล้อตัวโน้ต โน้ตในกลุ่มจะต้องมีโน้ตตัว เขบีต 1 ขึ้น อย่างน้อย 2 ตัว (♩) และรวมโน้ตในกลุ่มนั้นจะมีค่าเท่ากับ 4 จังหวะตบ ถ้าถูกต้องได้ 1 แต้ม ผิดไม่ได้แต้ม เล่นการแข่งชันกลุ่มใดมีคะแนนสูงสุดเป็นฝ่ายชนะ

10. นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนในกระดาษที่ครูแจกให้คนละ 1 แผ่น

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเรื่องโน้ตเขบีต 1 ขึ้น
2. นักเรียนร่วมกันร้องและทำจังหวะประกอบเพลงนกเขาไฟโรน

$\frac{2}{4}$ || : ♩ ♩ | ♩ ♩ : || ด้วยการปรบมือ ตีเครื่องกระทบ (กรับ กลอง)

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียนต่อไปนี้

1. การร้องเพลง ทำสังหะและท่าทางประกอบเพลง
2. การแยกความแตกต่างของโน้ตเข้บิต 1 ขึ้น และโน้ตตัวต่ำหลังการฟังรูปแบบสังหะทำนองที่กำหนดและในเกมตัว โน้ตทองคำ
3. การพูดและปรบมือเลียนแบบสังหะทำนองของโน้ตเข้บิต 1 ขึ้น ตามที่ครูกำหนด
4. การอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ต
5. การตอบคำถามหลังการสังเกตความสัมพันธ์รูปแบบสังหะของโน้ตตัว เข้บิต 1 ขึ้น และโน้ตตัวต่ำจากแผนภูมิฝึกการอ่าน
6. การจัดกลุ่มตัว โน้ตในเกมวงล้อตัวโน้ต
7. การทำแบบฝึกหัดการเขียนตามที่กำหนด

หมายเหตุ

เพลงนกเขาไพร

เนื้อร้อง-ทำนอง : บัณฑิต กั้นพงษ์

เสียงจ๊ก กรู จ๊ก กรู จ๊ก กรู นก เขา ไพร จัน อยู่ใน
ป่า จ๊ก กรู ฟัง เข้ายนศิษย์- ญา สุย ลิง : นนาเสียงจ๊ก : ฮก
กรู

(แผนที่ 6)

แผนการสอนดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง โน้ตตัวขาว (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. โน้ตตัวขาว เป็นโน้ตลากกลที่ไ้แทนเสียงยาว 2 จังหวะตบ (ถ้า $\text{♩} = 1$ จังหวะตบ) เขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ 2 แบบ คือ แบบทางขึ้น (♩) และแบบทางลง (♩)
2. โน้ตตัวขาว 1 ตัว มีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ 2 ตัว ($\text{♩} = 2 \times \text{♩}$) หรือ โน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น 4 ตัว ($\text{♩} = 4 \times \text{♩}$)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "ฟ้าสวย" ทำจังหวะและทำทางประกอบเพลงได้
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโน้ตตัวขาว และโน้ตตัวดำ และโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้นได้
3. ร้องเลียนแบบเสียงดนตรีและจังหวะตามกำหนดได้
4. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านได้ถูกต้อง
5. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตตัวขาว ตัวดำ และเขบีต 1 ขึ้น ได้
6. เล่นเกม "การตามหาสัญลักษณ์" ได้
7. ทำแบบฝึกการเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. โน้ตตัวขาว เป็นโน้ตลากกลที่ไ้แทนเสียงยาว 2 จังหวะตบ (ถ้า $\text{♩} = 1$ จังหวะตบ) สามารถเขียนเป็นสัญลักษณ์ คือ ♩ หรือ ♩ (แบบทางขึ้นและแบบทางลง)
2. โน้ตตัวขาว มีความสัมพันธ์กับโน้ตตัวดำ และโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น คือ $\text{♩} = 2 \times \text{♩}$ หรือ $\text{♩} = 4 \times \text{♩}$ (หรือ $\text{♩} = 2 \times \text{♩}$)

สื่อการสอน

1. แผนภูมิเพลงฟ้าล้วย

เพลงฟ้าล้วย

โน้มนั่งฟ้าสคราม	ดูอย่างงามสับตา
อยากเป็นนกโผบินไปมา	ข่มนภาคงล้วยลุ่มใจ

2. แผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต

แบบฝึกการอ่านโน้ต

1.	4	♩	♩	♩	♩	♩	♩	
2.	4	♩	♩	♩	♩	♩	♩	
3.	4	♩	♩	♩	♩	♩	♩	
4.	4	♩	♩	♩	♩	♩	♩	
5.	4	♩	♩	♩	♩	♩	♩	

3. แผนภูมิความสัมพันธ์ของตัวโน้ต

ความสัมพันธ์ของตัวโน้ต

- 4. เกม "กระต่ายมหาสนุก"
  - 4.1 กระต่ายเป่า ประมาณ 30 แผ่น
- 5. แบบฝึกหัดการเขียนโน้ต

แบบฝึกการเขียน

ตอน 1 ให้นักเรียนเขียนโน้ตตามตัวอย่างต่อไปนี้ให้สวยงาม

1. $\begin{array}{c} 4 \\ \text{p} \end{array} \begin{array}{c} \text{d} \text{ d} \mid \text{d} \text{ d} \end{array} \quad 2. \begin{array}{c} 4 \\ \text{p} \end{array} \begin{array}{c} \text{p} \text{ p} \mid \text{p} \text{ p} \end{array}$

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนโน้ตตามคำอ่านต่อไปนี้

ตัวอย่าง ทา ทา ฑ = $\begin{array}{c} \Delta \\ \text{p} \end{array} \begin{array}{c} \text{d} \text{ d} \text{ d} \end{array} \mid$

1. ทา ทท ฑ = $\begin{array}{c} \Delta \\ \text{p} \end{array} \mid$

2. ทา ฑ ทา = $\begin{array}{c} \Delta \\ \text{p} \end{array} \mid$

3. ฑ ฑ = $\begin{array}{c} \Delta \\ \text{p} \end{array} \mid$

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "ฟ้าสวย" จากแผนภูมิเพลงโดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนสามารถร้องและทำจังหวะทำนองและจังหวะตบประกอบเพลงได้
2. ครูทบทวนเรื่องโน้ตตัวดำและโน้ตตัวเขยิบ 1 ชั้น

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังเสียงดนตรีจากคีย์บอร์ดจากที่ครูเล่น แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเสียงในครั้งแรก กับครั้งที่สอง ดังนี้

ครั้งที่แรก	4	4	4	4	4	}	(อัตราความเร็วของ ♩ เท่ากัน)
	ด	ร	ม	ด	∣		
ครั้งที่สอง	4	4	4	4	4		
	ด -	ร	ม -	ด	∣		

2. นักเรียนฟังเพลงฟ้าสวย โดยนักเรียนคนหนึ่งออกมาร้องพร้อมปรบมือทำจังหวะตบหน้าชั้นเรียน เสร็จแล้วนักเรียนตอบว่า คำร้องคำใดที่มี 2 จังหวะตบ (ฟ้า, สี, คราม/งาม, สับ, ดาว)

3. นักเรียนฟังครูอธิบายถึงเสียงที่ยาว 2 จังหวะตบ พร้อมกับยกตัวอย่างและเล่นคีย์บอร์ดประกอบ หลังจากนั้นนักเรียนฟังและพูดพร้อมปรบมือตามครู กำหนดให้เสียงที่ยาว 2 จังหวะตบพูดว่า "ทู" ดังนี้

$$1. \begin{array}{cccc} \text{ทา} & \text{ทา} & \text{ทู} & \text{ทู} \\ \hline \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} \end{array} \quad \left(\frac{4}{4} \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩} \mid \right)$$

$$2. \begin{array}{cccc} \text{ทู} & \text{ทู} & \text{ทู} & \text{ทู} \\ \hline \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} \end{array} \quad \left(\frac{4}{4} \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩} \mid \right)$$

$$3. \begin{array}{cccc} \text{ทึ-ทึ} & \text{ทา} & \text{ทู} & \text{ทู} \\ \hline \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} & \text{ปรบ} \end{array} \quad \left(\frac{4}{4} \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩ } \text{ ♩} \mid \right)$$

4. นักเรียนฝึกฟังเสียงที่ยาว 2 จังหวะตบ จากคีย์บอร์ดที่ครูเล่น ถ้าข้อใดเสียงคีย์บอร์ดมีเสียงยาว 2 จังหวะตบป้อนอยู่ ให้นักเรียน "ปรบมือ" ถ้าเสียงที่ได้ยินไม่มีเสียงยาว 2 จังหวะตบ ให้นักเรียน "หัวเราะ" (ครูเคาะจังหวะตบประกอบการเล่นคีย์บอร์ด) ดังนี้

(เสียงคีย์บอร์ด)

(นักเรียน)

$$1. \begin{array}{cc} 4 & \text{♩} \text{ ♩} \\ 4 & \text{ซ ม} \end{array} \mid \quad \text{ปรบมือ}$$

$$2. \begin{array}{cc} 4 & \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩} \text{ ♩} \\ 4 & \text{ด ร ม -} \end{array} \mid \quad \text{หัวเราะ}$$

$$3. \begin{array}{cc} 4 & \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩} \\ 4 & \text{ม ซ ล} \end{array} \mid \quad \text{ปรบมือ}$$

$$4. \begin{array}{cc} 4 & \text{♩} \text{ ♩} \text{ ♩} \\ 4 & \text{ด ร ม ซ} \end{array} \mid \quad \text{ปรบมือ}$$

(กิจกรรมการร้อง)

5. นักเรียนร้องตามเสียงดนตรีจากคีย์บอร์ดที่ครูเล่น โดยออกเสียงคำว่า "ลา" พร้อมปรบมือประกอบการร้อง ดังนี้

(เสียงดนตรี)

(นักเรียนร้องพร้อมปรบมือ)

1.	$\frac{4}{4}$		$\frac{\text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา}}{\text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ}}$
2.	$\frac{4}{4}$		$\frac{\text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา}}{\text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ}}$
3.	$\frac{4}{4}$		$\frac{\text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา}}{\text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ}}$
4.	$\frac{4}{4}$		$\frac{\text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา} \quad \text{ลา}}{\text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ} \quad \text{ปรบ}}$

6. นักเรียนฝึกทำท่าทางประกอบเพลงฟ้าสวย ดังนี้

โน้มนั้ฟ้าสีคราม

ดูช่างงามสัปดาห์

(มือขวาชี้ขึ้นด้านบนพร้อมเงยหน้า) (นิ้วชี้ของมือทั้งสองข้างแตะที่หางตาทั้งสองข้าง)

อยากเป็นนกโฉบบินไปมา

(ยกแขนสองข้างเลื่อมไหล่ มือทำท่าบิน เอียงแขนและลำตัวไปทางซ้าย ขวา

ขม่นภาควงลู่ลมใจ

(ยกแขนและท่าทำบินเหมือนเดิม หมุนไปทางซ้าย 1 รอบ)

เสร็จแล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มแรกร้องเพลงฟ้าสวย พร้อม

ปรบมือให้จังหวะ กลุ่มที่สองทำท่าทางประกอบเพลงตามข้อ 2 แล้วร้องคำว่า "ลา" ตามท่าทางตรงคำร้องที่เสียงยาว 1 จังหวะตบ (ฟ้า สี คราม/งาม สัปดาห์) เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มสลับกันปฏิบัติอีกครั้ง)

(กิจกรรมการอ่าน)

7. นักเรียนอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ต กำหนดให้ ค่า "ก"

อ่านว่า "ทา" และ อ่านว่า "ตู" (อัตราจังหวะตามค่าของตัวโน้ตที่ปรากฏ) โดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนสามารถอ่านได้

8. ครูอธิบายโน้ตตัวขาวใน เรื่องการใช้โน้ตตัวขาวแทนเสียง 2 จังหวะตบ ชื่อ และสัญลักษณ์ (หรือ p) เสร็จแล้วนักเรียนดูแผนภูมิความสัมพันธ์ของตัวโน้ต แล้วครู

อธิบายถึงความสัมพันธ์ของโน้ตตัวขาว กับโน้ตตัวดำ และโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น พร้อมกับซักถาม
จนนักเรียนเข้าใจ

(กิจกรรมการเขียน)

9. นักเรียนเล่นเกม "กระต่ายมหาสนุก"

9.1 ครูแจกกระต่ายให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนเขียนชื่อของ
ตนเองด้านบนขวา

9.2 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คือ ให้นักเรียนเขียนโน้ต 1 กลุ่ม โดยต้อง
มีโน้ตตัวขาว 1 ตัว และโน้ตตัวอื่น ๆ อีก รวมกันทั้งหมดให้มีค่าเท่ากับ 4 สังหะตบ

9.3 เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้ว ให้รวมเป็นกลุ่ม นักเรียนที่เขียนโน้ตตัวขาว
ขึ้นต้นรวมกัน 1 กลุ่ม นักเรียนที่เขียนโน้ตตัวขาวอยู่กลางรวมกัน 1 กลุ่ม และนักเรียนที่เขียน
โน้ตตัวขาวอยู่ท้ายสุดรวมกันอีก 1 กลุ่ม

9.4 เสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจว่านักเรียนคนใดรวมกลุ่มผิด
ให้ออกไปหากกลุ่มใหม่ และถ้าสมาชิกคนใดเขียนผิดให้ไปอยู่กลุ่มพิเศษ (ไปหาครู) หลังจากนั้น
ครูจะเดินตรวจทีละกลุ่ม กลุ่มใดเขียนและสามารถรวมกลุ่มได้ถูกต้องเป็นกลุ่มชนะ

10. ครูอธิบายความหมาย " $\frac{4}{4}$ " พอสังเขปว่า เป็นเครื่องหมายแสดงการเขียนโน้ต
ลงใน " | | " แต่ละช่วง ๆ จะใช้โน้ต " ♩ " จำนวน 4 ตัว เพื่อสะดวกโน้ตให้ง่ายและ
สวยงามมากขึ้น ถ้าใช้โน้ตตัวดำหรือโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น (2 ตัว) เขียนแทนก็ต้องเทียบค่า
ของโน้ตทั้งหมดใน " | | " ให้ได้เท่ากับโน้ต " ♩ " จำนวน 4 ตัว

11. นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนโน้ตในกระต่ายแบบฝึกการเขียนที่ครูแจกให้คนละ 1
แผ่น

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุป เรื่องโน้ตตัวขาว ความสัมพันธ์ของโน้ตตัวขาว โน้ต
ตัวดำและโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น

2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ทำท่าทางประกอบเพลง มีนักเรียนบางคนทำสังหะ
ประกอบด้วยเครื่องกระทบจากกลอง กรับ แทมบูริน ในรูปแบบสังหะ คือ กลอง

$\frac{2}{4}$ ||: ♩ ♩ | ♩ ♩ :||

กรับและแทมบูริน

$\frac{2}{4}$ ||: ♩ ♩ | ♩ ♩ :||

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินจากกิจกรรมของนักเรียนต่อไปนี้

1. การร้องเพลง ทำจังหวะและทำทางประกอบเพลงฟ้าสวย
2. การตอบคำถามและการอธิบาย
3. การฟังและปฏิบัติตามที่ครูกำหนด
4. การร้องเลียนแบบเสียงดนตรีและทำจังหวะตามที่กำหนด
5. การอ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน
6. การเขียนโน้ตตามที่กำหนดในเกมกระดานหมาล่าเนื้อ
7. การทำแบบฝึกการเขียนโน้ต

หมายเหตุ

เพลงฟ้าสวย

เนื้อร้อง-ทำนอง บัณฑิต กัณหงษ์

โหน้ แนะ ฟ้า สี คราม ดู : ว่าง

งาม ลับ ตา อยากรเป็น นภา: โย

บิน ไป มา ชม น. จาก ดง : ลูบ ลม

โอโ

(แผนที่ 7)

แผนการล่อนดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ระดับเสียงโน้ตสากล (1) (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. ระดับเสียงโน้ตสากลเป็นระดับเสียงทางดนตรี
2. ระดับเสียงโน้ตสากลเขียนเป็นสัญลักษณ์โน้ตสากลได้โดยบันทึกลงบนบรรทัด 5 เส้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลงคิดถึงเธอ พร้อมทำจังหวะตบประกอบการร้องได้ถูกต้อง
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของเสียง โด เร มี หลังการฟังได้ถูกต้อง
3. ร้องเพลงระดับเสียง โด เร มี ได้ถูกต้อง
4. ใช้สัญญาณมือประกอบการร้อง โด เร มี ได้ถูกต้อง
5. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านโน้ตได้ถูกต้อง
6. เขียนโน้ต "โด เร มี" ลงบนบรรทัด 5 เส้น ได้ถูกต้องสวยงาม

เนื้อหา

1. ระดับเสียงและโน้ตสากล โด เร มี
2. สัญญาณมือ
3. บรรทัด 5 เส้น

สื่อการสอน

1. แผนภูมิเพลงคิดถึงเธอ

เพลงคิดถึงเธอ

จากกันไปลืตคิดถึงเธอ

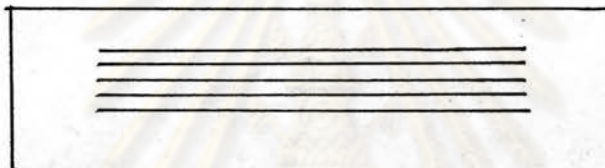
ใจเฝ้าเพื่อถึงเธอก่อนนั้น

เคยลุ่มสันท้องเพลงร่วมกัน

คำคืนวันฉันคิดถึงเธอ

โตเรมิ มีเรโต โตเรมิ โตมีเรโต

2. แผนภูมิบรรทัด 5 เส้น (กระดานแม่เหล็ก)

3. ฎญแจซอล ทำด้วยกระดาษติดแม่เหล็ก 1 ชิ้น
 4. โน้ตตัวดำทำด้วยกระดาษติดแม่เหล็ก จำนวน 10 ชิ้น
 5. ตัวเลข 2, 4 ทำด้วยกระดาษติดแม่เหล็กหมายเลขละ 1 ชิ้น
 6. แผนภูมิแบบฝึกการอ่าน (ก.)

แบบฝึกการอ่าน

1. 2
p
ด ร ม ด ร ม ร ด

2.

7. แบบฝึกการอ่าน(ข.)

8. เกมตัวโน้ตหาคู่

8.1 แผนภูมิเสียงตัวโน้ต

8.2 โน้ตตัวต่ำ (๑) ทำด้วยกระดาษแข็ง จำนวน 3 ชุด ชุดละ 6 ตัว

9. แบบฝึกการเขียน จำนวน 34 แผ่น

แบบฝึกการเขียน

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนโน้ตตัวต่ำ (๑) ลงในบรรทัด 5 เส้น ตามชื่อระดับเสียงของตัวโน้ตที่อยู่ข้างล่างให้ถูกต้อง
สวยงาม

10. เครื่องกระทบ (ทำสังหระ) เช่น กลอง กรับ แหมมาริน ฯลฯ
11. คีย์บอร์ด 1 เครื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงคิดถึงเธอ แล้วครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
2. นักเรียนร้องตามครูทีละวรรค แล้วครูให้นักเรียนร้องและทำสังหระประกอบเพลงจนนักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

3. นักเรียนฟังครูร้องเพลงพร้อมเล่นคีย์บอร์ดเสียง "โต เร มี" 2 เที่ยว
หลังจากนั้นครูถามนักเรียนว่า
  - 3.1 เสียงที่ได้อินมีกี่เสียงและเสียงอะไรบ้าง (3 เสียง คือ โต เร มี)
  - 3.2 เสียงที่ได้อินมีความแตกต่างกันอย่างไร (ระดับเสียงแตกต่างกัน เสียง "โต" ระดับเสียงต่ำสุด "เร" ระดับเสียงสูงกว่า "โต" และ "มี" ระดับเสียงสูงที่สุด)
4. นักเรียนฟังเสียง "โต เร มี" จากคีย์บอร์ดที่ครูเล่น กำหนดให้ลุกขึ้นเมื่อได้อินเสียง "โต" หัวเราะเมื่อได้อินเสียง "เร" และนั่งลงเมื่อได้อินเสียง "มี"

(กิจกรรมการร้อง)

5. นักเรียนฝึกร้อง "โต เร มี" และทำสัญญาณมือประกอบการร้องตามครูกำหนดดังนี้
  - 5.1 กำมือ (ดังรูป ก) ประกอบการร้องระดับเสียง "โต" ตั้งมือเฉียง (ดังรูป ข) ประกอบเสียง "เร" และตั้งมือแนวนอน (ดังรูป ค) ประกอบการร้องระดับเสียง "มี"
  - 5.2 ฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล กลุ่มและทั้งชั้น โดยครูคอยช่วยเหลือจนปฏิบัติได้ถูกต้อง
  - 5.3 นักเรียนฟังเพลงคิดถึงเธอจากครูแล้วหาว่าเนื้อเพลงตอนใดมีเสียง โต เร มี หลังจากนั้นให้ร้องเพลงโดยตอนใดเป็นเสียง "โต เร มี" ให้ร้องเป็น "โต เร มี" พร้อมทั้งทำสัญญาณมือประกอบ

รูป ก

รูป ข

รูป ค

(กิจกรรมการอ่าน)

6. นักเรียนฝึกอ่านแบบฝึกการอ่านจากแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน (1)

7. นักเรียนฟังครูอธิบายเรื่องบรรทัด 5 เส้น ภูเขาแอล เครื่องหมาย $\frac{2}{p}$ และ $\frac{4}{p}$ และตำแหน่งของโน้ต "โด เร มิ" ในบรรทัด 5 เส้น ครูอธิบายตามขั้นตอนต่อไปนี้

7.1 นักเรียนดูแผนภูมิบรรทัด 5 เส้น แล้วครูอธิบายว่าการเขียนโน้ตเพื่อให้อ่านได้ง่าย ดูสวยงาม จะเขียนลงบนบรรทัด 5 เส้น ซึ่งประกอบด้วยเส้น 5 เส้น (4 ช่อง)

7.2 การอ่านและเขียนโน้ต "โด เร มิ" ในบรรทัด 5 เส้นได้ จะต้องมีการอธิบายกำกับด้านหน้าสุดเรียกว่า "ภูเขาแอล" (ครุ่นภูเขาแอลกระดาษติดลงด้านหน้าสุดของบรรทัด 5 เส้น โดยหัวภูเขาแอลที่ขมวดจะเริ่มที่เส้น 2 ในบรรทัด 5 เส้น)

7.3 ครูทบทวน $\frac{2}{p}$ และ $\frac{4}{p}$ โดยใช้ตัวเลข 2, 4 และโน้ตตัวต่ำที่ทำด้วยกระดาษติดแม่เหล็กประกอบคำอธิบาย

7.4 นักเรียนฟังครูอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบเรื่องตำแหน่งของโน้ต "โด เร มิ" ในบรรทัด 5 เส้น (ตำแหน่ง "โด" มีเส้นน้อยกำกับ)

7.5 นักเรียนฟังครูอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ถึงการเขียนโน้ตลงบนบรรทัด 5 เส้น ที่เขียนแบบทางขึ้นและแบบทางลง หลังจากนั้นครูติดตัวโน้ตกระดาษลงบนบรรทัด 5 เส้น ให้นักเรียนอ่านโน้ตในตำแหน่ง "โด เร มิ" สลับกันไปทีละตัวจนนักเรียนอ่านคล่อง

8. นักเรียนฝึกอ่านแบบฝึกการอ่านในแผนภูมิแบบฝึกการอ่าน (2) โดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนสามารถอ่านได้

9. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกแบบฝึกการอ่าน (ข) ให้แต่ละกลุ่มนัดหมายฝึกอ่านพร้อมทำสัญญาณมือประกอบ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มนำเล่นผลงานหน้าชั้นเรียน (กิจกรรมการเขียน)

10. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกโน้ตตัวดำ (ทำด้วยกระดาษแข็ง) กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนเล่นเกมตัวโน้ตหาคู่โดยให้แต่ละกลุ่มนำตัวโน้ตที่ได้รับแจกไปติดที่แผนภูมิเสียงตัวโน้ตของกลุ่มตนเองที่กระดานดำ กลุ่มใดเสร็จก่อนและถูกต้องจะเป็นกลุ่มชนะ

11. ครูแจกแบบฝึกการเขียนให้นักเรียนฝึกเขียนคนละ 1 แผ่น เสร็จแล้วครูให้นักเรียนฝึกอ่าน 2 ครั้ง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูสรุปเรื่องระดับเสียง สัญญาณมือ ตำแหน่งของโน้ต "โด เร มิ"
2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงคิดถึงเธอ และทำจังหวะตบด้วยการปรบมือ นักเรียนบางกลุ่มทำจังหวะ ostinato ด้วยเครื่องกระทบ

การวัดผลและประเมินผล

1. การร้องเพลงและทำจังหวะประกอบเพลงคิดถึงเธอ
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับเสียง โด เร มิ
3. การร้องตามระดับเสียง โด เร มิ ได้ถูกต้องไม่เพี้ยน
4. การใช้สัญญาณมือประกอบการร้อง โด เร มิ
5. การอ่านแบบฝึกการอ่านโน้ต
6. การเขียนโน้ตลากล โด เร มิ ลงบนบรรทัด 5 เส้น
7. การตอบคำถาม การปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูมอบหมาย

หมายเหตุ

เพลงคิดถึงเธอ

เมื่อร้องกำหนด บันลือ กันพงษ์

จากกัน ไป สุดคิดถึง เธอใจ เฝ้า เพื่อถึง เธอทุก

วัน เคยสุข สันต์ห้องเพลงร่วม กับ คำ ดิ้น ฉันฉันคิดถึง

เธอ ไต่ เร มี มี เร ไต่ ไต่ เร มี ไต่ มี เร

ไต่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(แผนที่ 8)

แผนการล่อนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ระดับเสียงโน้ตลากล (2) (จำนวน 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. ระดับเสียงโน้ตลากลใช้แทนระดับเสียงดนตรี
2. ระดับเสียงโน้ตลากลเขียนเป็นสัญลักษณ์โน้ตลากลได้
3. บันไดเสียง "โด เท็นทาโทนิค" ประกอบด้วยระดับเสียง 5 เสียง คือ "โด เร มี ซอล ลา"

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "เมฆลอย" พร้อมทำสังหะตบและสังหะทำนองได้
2. ร้อง "โด เร มี ซอล ลา" ในบันไดเสียง C-do pentatonic และโน้ตเพลงเมฆลอย พร้อมทำสัญญาณมือประกอบการร้องได้
3. บอกได้ว่ากลุ่มเสียงโดเป็นเสียงในบันไดเสียง C-do pentatonic (โด-ลา) หลังการฟังเสียงจากคีย์บอร์ดตามที่กำหนด
4. แยกความแตกต่างของระดับเสียงแต่ละเสียง (สูง-ต่ำ) ในบันไดเสียง C-do pentatonic (โด-ลา) หลังการฟังเสียงจากคีย์บอร์ดตามที่กำหนดในเกมเมฆดนตรีได้
5. อ่านแผนภูมิแบบฝึกการอ่านได้
6. เขียนตัวโน้ตและเสียงของตัวโน้ตในบันไดเสียง C-do pentatonic (โด-ลา) ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. ระดับเสียงและโน้ตลากลบันไดเสียง C-do pentatonic (โด เร มี ซอล ลา)

- 2. สัญญาณมือ
- 3. บันไดเสียง โด เห็นทาโทนิค ประกอบด้วยระดับเสียง 5 เสียง คือ "โด เร มี ซอล ลา"

สื่อการสอน

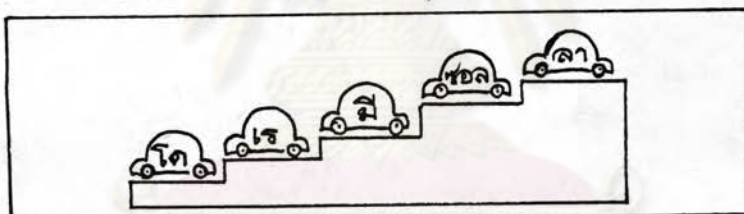
- 1. แผนภูมิเพลง "เมฆน้อย"

เพลง เมฆลอย

โน้่นเมฆลอยเคลื่อนคล้อยมา	ยามสมภาพัดมาแสนไกล
โน้่นเมฆลอยเคลื่อนคล้อยไป	สมภาพาไกลพัดไปลับตา

- 2. แผนภูมิรูปภาพบันไดเสียง C-do pentatonic

- 3. เกม "เมฆดนตรี"

- 3.1 กระดานแม่เหล็ก 3 แผ่น
  - 3.2 รูปเมฆ (ทำด้วยกระดาษ) ติดแม่เหล็ก 3 ชุด
- 4. แผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต

แผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต

(ก)

แผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต (ต่อ)

(ข)

5. เกม "ตัวโน้ตหาพวก"

5.1 กระดาษโน้ตหาพวก 3 แบบ แบบละ 10 แผ่น รวมประมาณ 30 แผ่น

ดังนี้

(แบบที่ 1)

(แบบที่ 2)

(แบบที่ 3)

6. แบบฝึกการเขียน

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ตอน 1 ให้นักเรียนเขียนโน้ตตัวต่ำลงบนบรรทัด 5 เส้น ตามเสียงที่ปรากฏข้างล่าง

ด ร ม ช ล ม ช ล

ตอน 2 ให้นักเรียนเขียนเสียง (ฮือ) ของโน้ตต่อไป

7. คีย์บอร์ด

8. เครื่องกระทบ (กรับ กลอง แหมบูรีน ...)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "เมฆลอย" พร้อมทั้งทำสังหระประกอบด้วยการปรบมือหรือทำสังหระด้วยเครื่องกระทบ จากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึกจนนักเรียนสามารถร้องและทำสังหระประกอบได้

2. นักเรียนทบทวนระดับเสียงโน้ตลากล "โด เร มี"

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังเสียงเปียโนจากคีย์บอร์ด โดยครูเล่นเสียง "โด เร มี ซอล ลา" (2 ครั้ง) แล้วถามนักเรียนว่า

1.1 เสียงที่ได้ยินมีกี่เสียง (5 เสียง)

1.2 เสียงที่เพิ่มจาก "โด เร มี" มีระดับเสียงอย่างไร(สูงขึ้น)

1.3 เสียงทั้ง 5 เสียง แตกต่างกันอย่างไรร (เสียงทั้ง 5 เสียง แตกต่างด้านความสูง-ต่ำของเสียง เสียงจะเรียงจากต่ำไปสูง คือ "โด เร มี ซอล ลา")

2. นักเรียนเล่นเกม "เมฆดนตรี" โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกกระดานแม่เหล็กกลุ่มละ 1 แผ่น รูปเมฆกระดาดาดแม่เหล็ก กลุ่มละ 1 ชุด ครูอธิบายวิธีการเล่น คือ นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังเสียงเปียโนจากคีย์บอร์ดที่ครูเล่น แล้วให้สมาชิกในกลุ่ม (1-2 คน) ออกไปติดเมฆกระดาดาดในกระดานแม่เหล็กหน้าชั้น โดยติดเมฆกระดาดาดเรียงสูง-ต่ำตามเสียงที่ได้ยิน (ระดับเสียงสูงเมฆจะอยู่สูง ระดับเสียงต่ำเมฆจะอยู่ต่ำ ระดับเสียงเท่ากันเมฆจะอยู่ระดับเท่ากัน) เมื่อจบเกมกลุ่มใดมีคะแนนรวมมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ (แข่งขันกัน 5 ครั้ง)

ตัวอย่าง

(เสียงเปียโน)

(นักเรียนติดเมฆกระดาษ)

โต เร มี

ลา

(กิจกรรมการร้อง)

3. นักเรียนฝึกร้อง "โต เร มี ซอล ลา" ตามครูโดยครูใช้แผนภูมิรูปภาพบันทึกเสียงและคีย์บอร์ดประกอบการฝึก

4. นักเรียนฝึกทำสัญญาณมือประกอบการร้อง ดังนี้

4.1 ทบทวนสัญญาณมือประกอบการร้อง โต เร มี

4.2 ทำสัญญาณมือประกอบการร้องเสียง "ซอล" โดยมีมือขวาตั้งแบไตคาง

(ตั้งรูป ก) และมีมือซ้ายขึ้นระดับหน้าผากคว่ำมือลงประกอบการร้องเสียง "ลา" (ตั้งรูป ข)

นักเรียนฝึกจนสามารถร้องและทำสัญญาณมือประกอบการร้องเสียง "ซอล ลา" ได้คล่องแคล่วพร้อมกับฝึกการร้องและทำสัญญาณมือประกอบการร้องเสียง "โต เร มี ซอล ลา" อีกครั้ง

(รูป ก)

(รูป ข)

5. นักเรียนร้องเพลงเมฆลอย พร้อมปรบมือในจังหวะทำนอง

6. นักเรียนช่วยกันหาโน้ตของจังหวะทำนองของเพลงเมฆลอย และครูเขียนเป็น

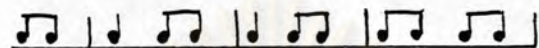
รูปแบบโน้ตจังหวะทำนองเพลงเมฆลอยลงบนกระดาษดำ คือ

หลังจากนั้น นักเรียนลองร้องพร้อมดูรูปแบบโน้ตจังหวะทำนองเพลงเมฆลอยอีกครั้ง

7. นักเรียนช่วยกันหาโน้ตทำนองของเพลงเมฆลอย โดยครูร้องเพลงประกอบกับทำ สัญญาณมือตามระดับเสียงของทำนองเพลงอย่างช้า ๆ และเป็นช่วง ๆ เพื่อให้นักเรียนฟังและ สังเกตสัญญาณมือเพื่อหาระดับเสียง หลังจากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเขียนทำนองเพลงตาม ตัวอย่างข้างล่างนี้

2 --- ฯลฯ
 p ต ม ช ม ล ช ร ร ร ม ร ช

8. นักเรียนฝึกร้องเพลงเมฆลอยโดยร้องเป็น "โด เร มี ..." ตามโน้ตทำนอง เพลงที่หาได้ในข้อ 7 หลังจากนั้นแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม สลับกันร้องเพลงเมฆลอยแบบ "โด เร มี ..." พร้อมกับทำสัญญาณมือประกอบการร้อง ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ต ม ช ม ล ช
- กลุ่มที่ 2 ร ร ร ม ร ช ม
- กลุ่มที่ 1 ต ม ช ม ล ช
- กลุ่มที่ 2 ร ร ร ช ร ม ต

9. นักเรียนดูว่าทำนองเพลงเมฆลอยมีระดับเสียงกี่เสียง อะไรบ้าง แล้วครูสรุป ว่าเสียง 5 เสียง เรียกว่า "บันไดเสียง โด เฟินทาโทนิค" ครูอธิบายโดยใช้แผนภูมิรูปภาพ บันไดเสียง C-do pentatonic และคีย์บอร์ดประกอบ หลังจากนั้นนักเรียนฟังเสียง คีย์บอร์ดที่ครูเล่นและตอบว่า "ใช่" เมื่อได้ยินเสียงในบันไดเสียง C-do pentatonic ครบและเรียงลำดับจากต่ำไปหาสูง และสูงไปหาต่ำ ตอบว่า "ไม่ใช่" เมื่อได้ยินเสียงที่ แตกต่างออกไป หรือไม่ครบทุกเสียงในบันไดเสียง C-do pentatonic ดังนี้

(เสียงคีย์บอร์ด)	(นักเรียนตอบ)
1. ต ร ม ช ล	ใช่
2. ต ม ฟ ช ล	ไม่ใช่
3. ต ม ช ล ช	ไม่ใช่
4. ล ช ม ร ต	ใช่
5. ต ม ต ร ช	ไม่ใช่

(กิจกรรมการอ่าน)

10. นักเรียนอ่านโน้ตในบันไดเสียง C-do pentatonic ในแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต (ก) ทั้งเรียงจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และเสียงสูงลงมาเสียงต่ำ โดยครูเป็นผู้ฝึกให้อ่าน

11. นักเรียนฝึกอ่านโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต (ข) โดยครูเป็นผู้ฝึกจนสามารถอ่านได้

(กิจกรรมการเขียน)

12. นักเรียนสังเกตตำแหน่งของตัวโน้ตในระดับเสียง โด - ลา จากแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ต แล้วครูซักถามให้นักเรียนตอบจนนักเรียนเข้าใจ

13. นักเรียนทำแบบฝึกการเขียน โดยครูแจกแบบฝึกหัดให้คนละ 1 แผ่น (เวลา 3 นาที)

ขั้นสรุป

1. นักเรียนเล่นเกม "ตัวโน้ตหาพวก" ครูแจกกระดาษตัวโน้ต (มีอยู่ 3 แบบ คนละกัน ประมาณ 30 แผ่น ให้นักเรียนคนละแผ่น เริ่มเล่น ครูจะเล่นคีย์บอร์ดให้นักเรียนฟังพร้อมกับร้องประกอบ (โด-ลา) เล็งแล้วนักเรียนจะต้องดูโน้ตในกระดาษของตนว่าตรงกับเสียงที่ได้ยินหรือไม่ ถ้าตรงกันให้รับรวมเป็นกลุ่มต่อไป นักเรียนคนใดรวมกลุ่มผิดจะถูกทำโทษด้วยการเต้นประกอบเพลง หลังจากเล่นเกมเล็ง (ครูจะเล่นคีย์บอร์ดให้เสียงตรงกับโน้ตในกระดาษของนักเรียน เรียงไปตั้งแต่แบบที่ 1-3)

2. นักเรียนร้องและปรบมือประกอบเพลงเมฆลอย นักเรียนที่ถูกทำโทษจากการเล่นเกมในข้อ 1 เต้นประกอบเพลง นักเรียนบางคนทำสังหะตบด้วยเครื่องกระทบ (กลอง กรับ แทมบูรีน ฯลฯ)

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียน คือ

1. การร้องเพลง ทำสังหะประกอบเพลงเมฆลอย

2. การร้อง โด-ลา ในบันไดเสียง C-do pentatonic พร้อมทำสัญญาณมือประกอบ

3. การแยกความแตกต่างระหว่างกลุ่มเสียงที่เรียงลำดับในบันไดเสียง C-do pentatonic กับกลุ่มเสียงอื่น ๆ

4. การแยกความแตกต่างของระดับเสียงสูง-ต่ำ แต่ละเสียงในบันไดเสียง C-do pentatonic

5. การอ่านแผนภูมิฝึกการอ่าน

6. การเขียนตัว โน้ตและเสียงของตัว โน้ตในบันไดเสียง C-do pentatonic

หมายเหตุ

เพลงเมฆลอย

เนื้อร้อง - กำทอง รังนี ศรีไพเราะรณ

นี่เมฆ ลอยเคลื่อนคล้อยมา ยามลม มาพัด มาเล่น
ไกล นี่เมฆ ลอยเคลื่อนคล้อยไป ลมพา ไกล พัดไป กลับ

๓

(แผนที่ 9)

แผนการลอนดนตรีล่ากลชิ้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อัตราสังหะ $\frac{2}{4}$ (จำนวน 3 คาบ)ความคิดรวบยอด

1. บทเพลงโดยทั่วไปมีสังหะหนัก-เบาอย่างเป็นระบบ การตัดกลุ่มสังหะอย่างเป็นระบบ เรียกว่า อัตราสังหะ การตัดกลุ่มล่องสังหะเป็นอัตราสังหะแบบหนึ่ง
2. อัตราสังหะเป็นสัญลักษณ์ที่กำหนดว่าบทเพลงนั้นมีลักษณะ การตัดกลุ่มสังหะแบบใด ใช้โน้ตตัวใดแทน 1 สังหะตบ
3. อัตราสังหะจะเป็นเลข 2 ตัวซ้อนกันอยู่ ซึ่งบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลงหลังหัวกุญแจเพียงครั้งเดียว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "รถไฟ" และทำสังหะตบประกอบการร้องได้
2. ตอบคำถามในกิจกรรมการฟังได้ถูกต้อง
3. อธิบายอัตราสังหะ $\frac{2}{4}$ ได้
4. ร้องเลียนแบบโน้ตอัตราสังหะ $\frac{2}{4}$ ตามที่กำหนดได้
5. อ่านโน้ตในแผนภูมิแบบฝึกการอ่านได้
6. เล่นเกม "ลิงดู-ลิงท่า" ได้
7. เขียนอัตราสังหะ $\frac{2}{4}$ ตรงกับกลุ่มโน้ตอัตราสังหะ $\frac{2}{4}$ ตามที่กำหนดได้

เนื้อหา

1. บทเพลงโดยทั่วไปมีสังหะหนัก-เบาอย่างเป็นระบบ การตัดกลุ่มสังหะอย่างเป็นระบบ เรียกว่า อัตราสังหะ การตัดกลุ่มล่องสังหะเป็นอัตราสังหะแบบหนึ่ง
2. อัตราสังหะเป็นสัญลักษณ์ที่กำหนดว่าบทเพลงนั้นมีลักษณะ การตัดกลุ่มสังหะแบบใด ใช้โน้ตใดแทน 1 สังหะ

3. อัตราจังหวะจะเป็นเลข 2 ตัวซ้อนกันอยู่ ซึ่งบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง
หลังหัวท่วงแรก

4. อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ มีความหมายดังนี้
เลขตัวบน (2) หมายถึง ในแต่ละห้องเพลงของบทเพลงนั้นมีค่าเท่ากับ

2 จังหวะตบ

เลขตัวล่าง (4) หมายถึง โน้ตตัวดำ (♩) ที่บันทึกในบทเพลงนั้นมีค่า

เท่ากับ 1 จังหวะตบ

5. ลักษณะจังหวะ $\frac{2}{4}$ จังหวะที่ 1 ละหนัก จังหวะที่ 2 ละเบา (♩ ♩)

สื่อการล่อน

1. แผนภูมิเพลง "รถไฟ"

เพลงรถไฟ

เนื้อร้อง-ทำนอง บันลือ กัมพงษ์

เสียง หูดตัง บूं บूं บूं โน่นรถไฟ ลี ลี มาเร็ว
รี รี รี ๑ รี รถไฟ ลี ลี ช้า ช้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$

A single staff in 2/4 time signature. It begins with a repeat sign (double bar line with two dots). The first measure contains a quarter note with an accent (^) above it. The second measure contains a quarter note. The third measure contains a quarter note with an accent (^) above it. The fourth measure contains a quarter note with an accent (^) above it. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

3. แผนภูมิโน้ตบันไดเสียง C-do pentatonic

A single staff in 2/4 time signature. The notes represent the C-do pentatonic scale: C (quarter), D (quarter), E (quarter), G (quarter), A (quarter), B (quarter), C (quarter), D (quarter), E (quarter), G (quarter), A (quarter), B (quarter), C (quarter). There are downward arrows under the first and last notes.

4. แผนภูมิฝึกการอ่านโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ (เพลงรถไฟ)

A two-staff musical score for the song 'เพลงรถไฟ' (Railway Song). The title is written above the first staff. The first staff is in 2/4 time and contains a melody. The second staff is in 2/4 time and contains an accompaniment. Below the staves is a piano exercise: 'โน้ตจังหวะ $\frac{2}{4}$ ||: ♩ ♪ | ♩ ♪ | ♩ ♪ | ♩ ♪ :||'.

5. เกม "ลิงดู ลิงท่า"

5.1 กระดานแม่เหล็ก บรรทัด 5 เส้น (ขนาดใหญ่ 1 แผ่น)

5.2 โน้ตกระดาษติดแม่เหล็ก 3 ชุด

6. แบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$

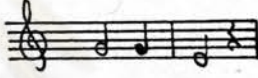
แบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ตอนต้นของกลุ่มโน้ต (หรือหลังหัวกุญแจซอล) ในกลุ่มโน้ตที่เป็นอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$

1. | ♩ ♩ | ♩ ♩ | 4. | ♩ ♩ | ♩ ♩ |

2. | ♩ ♩ | ♩ ♩ | 5. | ♩ ♩ | ♩ ♩ |

3. | ♩ ♩ | ♩ ♩ |

6.   7.

8.

7. คีย์บอร์ด 1 เครื่อง

8. เครื่องกระทบ เช่น กรับ กลอง แทมบูริน

กิจกรรมการเรียนรู้การล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลง "รถไฟ" พร้อมทั้งทำจังหวะตบประกอบเพลงจากแผนภูมิเพลง โดยครูเป็นผู้ฝึก (มีนักเรียนบางคนทำจังหวะตบประกอบเพลงด้วย กรับ กลอง แทมบูริน จนนักเรียนสามารถร้องและทำจังหวะตบประกอบได้)

ขั้นล่อง

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังครูร้องเพลงรถไฟและให้จังหวะด้วยการทำสัญญาณมือของผู้อำนวยเพลงในอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ประกอบการร้อง โดยให้นักเรียนฟังอย่างตั้งใจและพยายามฟังดูว่าจังหวะของเพลงมีลักษณะอย่างไร (แตกต่างกันอย่างไร)

2. นักเรียนร้องเพลงรถไฟพร้อมกัน โดยครูเป็นผู้ทำสัญญาณมือของผู้อำนวยเพลง ในอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ให้ ขณะที่ร้องให้นักเรียนพยายามสังเกตลักษณะจังหวะของเพลงว่าเป็นอย่างไร

3. นักเรียนดูแผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ แล้วครูปรบมือตามโน้ตในแผนภูมิพร้อมกัน ร้อง "ซึ่ม-ตึก" ให้นักเรียนฟัง โดยในจังหวะแรกของทุกห้องเพลงครูจะปรบมือเสียงหนัก (ตัง) และร้องคำว่า "ซึ่ม" (ตัง) ในจังหวะที่สองของทุกห้องเพลงจะปรบมือเสียงเบา และร้องคำว่า "ตึก" (เบา) ดังนี้

(ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ ปรบ)

แล้วนักเรียนตอบคำถามปฏิบัติต่อไปนี้

- 3.1 เสียงที่ได้ยินแตกต่างกันอย่างไร (หนัก-เบา)
- 3.2 จังหวะใดที่หนัก จังหวะใดที่เบา (จังหวะแรกเสียงหนัก จังหวะที่สองเสียงเบา)
- 3.3 (นักเรียนดูแผนภูมิ) ระหว่าง 2 จังหวะหนัก-เบาแรก และ 2 จังหวะหนัก-เบาหลัง มีอะไรกันอยู่ (เส้นแนวตั้ง)

4. ครูอธิบายถึงลักษณะของห้องเพลง เส้นกั้นห้อง อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ (โดยทบทวนจาก " $\frac{2}{4}$ ") พร้อมกับซักถามจนนักเรียนเข้าใจ

(กิจกรรมการร้อง)

5. นักเรียนฝึกร้อง "ช๊ก ช๊ก ช๊ก" ตามครู โดยใช้คำว่า "ช๊ก" เสียงหนัก (ตัง) คำว่า "ช๊ก" เบา ดังนี้

6. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มคิดทำทางประกอบเพลงรถไฟ โดยให้เวลากลุ่มละ 2 นาที เสร็จแล้วแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมแข่งขัน คือ กลุ่มแรกร้อง "ช๊ก ช๊ก ช๊ก" ตามแบบข้อ 3 (วนไปเรื่อย ๆ) กลุ่มที่ล่องร้องเพลงรถไฟพร้อมปรบมือให้จังหวะ กลุ่มที่สาม ทำท่าทางประกอบเพลงหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นครูให้นักเรียนล่สลับกันปฏิบัติจนครบทุกกิจกรรม (ครูคอยคุมจังหวะ การเริ่มต้นร้องของแต่ละกลุ่มในการแข่งขันให้สัมพันธ์กัน)

(กิจกรรมการอ่าน)

7. นักเรียนทบทวนการอ่านโน้ตและสัญญาณมือในบันไดเสียง C-do pentatonic จากแผนภูมิโน้ตบันไดเสียง C-do pentatonic โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำ

8. นักเรียนฝึกอ่านโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ พร้อมฝึกโน้ตจังหวะ (ในแผนภูมิ) ด้วยการปรบมือประกอบการอ่าน จนนักเรียนสามารถอ่านโน้ตและปรบมือตามโน้ตจังหวะในแผนภูมิได้ถูกต้อง (การฝึกครูใช้คีย์บอร์ดประกอบการอ่านด้วย)

(กิจกรรมการเขียน)

9. นักเรียนฟังครูอธิบายการคำนวณอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ของโน้ตในห้องเพลงพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

10. นักเรียนเล่นเกม "สิงดู สิงท่า" โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกโน้ตกระดาษติดแม่เหล็กกลุ่มละ 1 ชุด วิธีการเล่นมีดังนี้

10.1 การแข่งขันแบ่งเป็นรอบ แต่ละรอบจะสับสลับเรียงอันดับกลุ่มที่จะเล่น

10.2 การเล่นแต่ละรอบฝึกกติกา คือ สุ่มชักกลุ่ม (1-2 กลุ่ม) ช่วยกันนำ

ตัวโน้ต (ของกลุ่มตน) ไปติดในกระดานแม่เหล็กบรรทัด 5 เส้น ในบันไดเสียง

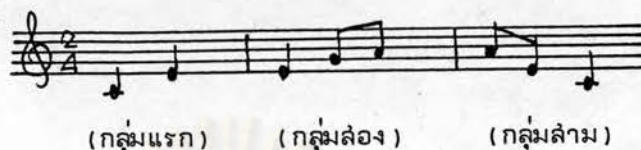
C-do pentatonic (เสียงใดก็ได้) 1 ห้องเพลง อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ และให้เสร็จภายใน

10 วินาที

10.3 การเริ่มต้นเล่น กลุ่มแรกใช้กติกาตามข้อ 10.2 ส่วนกลุ่มที่ล่องใช้กติกาตามข้อ 10.2 และโน้ตตัวแรกที่จะติดต่อกับกลุ่มแรกต้องเป็นโน้ตในระดับเสียงเดียวกันกับโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มแรก กลุ่มที่สามก็ใช้กติกาตามข้อ 10.2 และโน้ตตัวแรกที่จะติดต่อกับโน้ตในระดับเสียงเดียวกันกับโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มที่ล่อง

10.4 กลุ่มที่ติดตัวโน้ตได้ถูกต้องตามกติกาในแต่ละรอบจะได้คะแนน 1 แต้ม และหลังการแข่งขันทุกรอบกลุ่มที่มีคะแนนรวมสูงที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ตัวอย่าง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเรื่องอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ เสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ในกระดาษที่ครูแจกให้
2. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงรถไฟ พร้อมทำจังหวะประกอบเพลงด้วยการปรบมือ ตีกรับ กลอง แหมบ บูรีน (จังหวะประกอบเพลง $\frac{2}{4}$: ๓ ๒ | ๓ ๒ : ||)

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากกิจกรรมของนักเรียน คือ

1. การร้องเพลง ทำจังหวะและทำทางประกอบเพลงรถไฟ
2. การตอบคำถาม การอธิบายในกิจกรรมการฟัง
3. การร้องเลียนแบบโน้ตในอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ที่กำหนด
4. การอ่านและปรบมือตามโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่าน
5. การเล่นเกม "ลิงดู ลิงทำ"
6. การเขียนอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ในแบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$
7. การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม/การแข่งขัน

หมายเหตุ

(แผนที่ 10)

แผนการล่อนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ (จำนวน 3 คาบ)ความคิดรวบยอด

1. บทเพลงโดยทั่วไปมีจังหวะหนัก-เบาอย่างเป็นระบบ การคัดกลุ่มจังหวะอย่างเป็นระบบ เรียกว่า อัตราจังหวะ การคัดกลุ่มสี่จังหวะเป็นอัตราจังหวะแบบหนึ่ง
2. อัตราจังหวะเป็นสัญลักษณ์ที่กำหนดว่าบทเพลงนั้นมีลักษณะการคัดกลุ่มจังหวะแบบใด ใช้โน้ตตัวใดแทน 1 จังหวะตบ
3. อัตราจังหวะจะเป็นเลข 2 ตัวซ้อนกันอยู่ ซึ่งบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลงหลังหัวกุญแจเพียงครั้งเดียว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ร้องเพลง "พายเรือ" และทำจังหวะประกอบได้
2. ตอบคำถามหลังการฟัง โน้ตสี่จังหวะในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ได้
3. ร้องและปรบมือตามอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ที่กำหนดได้
4. อ่านแผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ได้
5. อธิบายความหมายอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ได้
6. เล่นเกม "รถแข่ง" และคัดกลุ่มตัวโน้ตตามคำสั่งได้
7. เติมอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ และ $\frac{4}{4}$ ในแบบฝึกหัดอัตราจังหวะได้

เนื้อหา

1. บทเพลงโดยทั่วไปมีจังหวะหนัก-เบาอย่างเป็นระบบ การคัดกลุ่มจังหวะอย่างเป็นระบบ เรียกว่า อัตราจังหวะ การคัดกลุ่มสี่จังหวะเป็นอัตราจังหวะแบบหนึ่ง
2. อัตราจังหวะเป็นสัญลักษณ์ที่กำหนดว่าบทเพลงนั้นมีลักษณะการคัดกลุ่มจังหวะแบบใด ใช้โน้ตตัวใดแทน 1 จังหวะตบ

3. อัตราจังหวะจะเป็นเลข 2 ตัวซ้อนกันอยู่ ซึ่งบันทึกไว้ตอนต้นของบทเพลง
หลังหัวท่วงแต่เพียงครั้งเดียว

4. อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ มีความหมายดังนี้
เลขตัวบน (4) หมายถึง ในแต่ละห้องเพลงของบทเพลงนั้นมีค่าเท่ากับ

4 จังหวะตบ

เลขตัวล่าง (4) หมายถึง โน้ตตัวดำ (♩) ที่บันทึกในบทเพลงนั้นมีค่าเท่ากับ

1 จังหวะตบ

5. ลักษณะจังหวะในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ จังหวะที่ 1 หนักมาก จังหวะที่ 2 ละเบา
จังหวะที่ 3 หนักปานกลาง และจังหวะที่ 4 ละเบา (♩ ♪ ♩ ♪)

สื่อการสอน

1. แผนภูมิเพลง "พายุเรื่อ"

เพลงพายุเรื่อ

เมื่อร้อง-ทำนอง บัณสือ กัมพงษ์

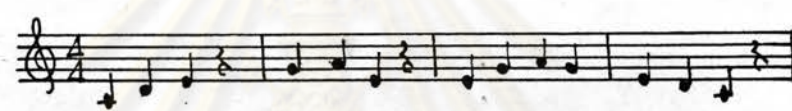
พายุ เรื่อ น้อย ลอยไปตามน้ำ ใต้ ล่อง เรื่อ
ไป แสงสุกใจยาม เป็น เพลินมอง ไป : ลากอ้อโนวไป
มา งามลับ : ตา ชื่นดู รา ฉิ่ง : เอย

2. แผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$

(1) $\frac{4}{4}$ ||: $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ | $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$:||

(2) $\frac{4}{4}$ ||: $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ | $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$:||

3. แผนภูมิฝึกการอ่าน

(ก)

(ข) $\frac{4}{4}$ $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ | $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ | $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ | $\hat{\bullet}$ $\bullet$ $\bar{\bullet}$ $\bar{\bullet}$ |

4. เกมรถแข่ง

4.1 ป้ายเดินรถ 1 ชุด

4.2 กระดานบรรทัด 5 เส้น 3 แผ่น

4.3 ตัวโน้ตกระดาษ 3 ชุด

5. แบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$

ศูนย์วิทยุสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัดอัตราจังหวะ

คำสั่ง จงเติมอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ $\frac{4}{4}$ ลงใน ให้ถูกต้อง

1. ♩ ♪ ♪ ♩   3. ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ |

2. ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ | 4. ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ |

5.

6.

6. คีย์บอร์ด

7. เครื่องกระทบ (ทำจังหวะ) เช่น กลอง กรับ แหมมูริน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนฝึกร้องเพลงและทำจังหวะประกอบเพลง "พายเรือ" จากแผนภูมิ โดยครูเป็นผู้ฝึก (มีนักเรียนบางคนทำจังหวะประกอบด้วย กรับ กลอง) จนนักเรียนสามารถร้องและทำจังหวะประกอบได้

2. นักเรียนและครูทบทวนบันไดเสียง C-do pentatonic และอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$

ขั้นสอน

(กิจกรรมการฟัง)

1. นักเรียนฟังครูร้องเพลงรถไฟและให้จังหวะด้วยการทำสัญญาณของผู้อำนวยการเพลง ในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ (1 2 3 4) ประกอบการร้องโดยขณะฟังให้นักเรียนพยายามสังเกต ว่าจังหวะของเพลงมีลักษณะอย่างไร (แตกต่างกันอย่างไร)

2. นักเรียนร้องเพลงรถไฟพร้อมกัน โดยครูเป็นผู้ทำสัญญาณมือของผู้อำนวยการเพลงในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ให้ ขณะร้องให้นักเรียนพยายามสังเกตลักษณะจังหวะของเพลงว่าเป็นอย่างไร

3. นักเรียนดูแผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ (1) แล้วฟังเสียงปรบมือตามโน้ตจากครูให้จังหวะที่ 1 ของทุกห้องเพลงเสียงหนัก (ดัง) พร้อมนับจังหวะประกอบการปรบมือ $\overset{\wedge}{1} \ 2 \ \bar{3} \ 4 / \overset{\wedge}{1} \ 2 \ \bar{3} \ 4$ แล้วนักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

3.1 ห้องเพลงแต่ละห้องมีกี่จังหวะ (4 จังหวะ)

3.2 จังหวะที่มีเสียงหนัก (ดัง) เป็นจังหวะใด (จังหวะที่ 1 และ 3)

3.3 โน้ตที่ใช้แทน 1 จังหวะตบคือโน้ตอะไร (โน้ตตัวดำ)

4. นักเรียนฟังครูอธิบายอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ โดยทบทวนจาก " $\frac{4}{4}$ " หลังจากนั้นครูซักถามจนนักเรียนเข้าใจ

5. นักเรียนฟังครูปรบมือในอัตราจังหวะต่าง ๆ แล้วตอบว่าเป็นอัตราจังหวะแบบใด ดังนี้

(เสียงปรบมือ)

(นักเรียนตอบ)

$\overset{\wedge}{2} \ \underset{\wedge}{2} \ | \ \overset{\wedge}{2} \ \underset{\wedge}{2} \ | \ \overset{\wedge}{2} \ \underset{\wedge}{2} \ |$

2
4

$\overset{\wedge}{4} \ \underset{\wedge}{4} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ | \ \overset{\wedge}{4} \ \underset{\wedge}{4} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ | \ \overset{\wedge}{4} \ \underset{\wedge}{4} \ -$

4
4

$\overset{\wedge}{4} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ | \ \overset{\wedge}{4} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ \bar{\underset{\wedge}{4}} \ | \ \overset{\wedge}{4} \ \underset{\wedge}{4} \ -$

4
4

(กบกรรมการร้อง)

6. นักเรียนดูแผนภูมิโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ (2) แล้วฝึกร้องและปรบมือเลียนแบบ โดยครูเป็นผู้ฝึกดังนี้

(ร้อง) $\frac{4}{4}$ $\overset{\wedge}{\downarrow}$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ | $\overset{\wedge}{\downarrow}$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ |

(ปรบมือ) ปรบ ปรบ ปรบ - ปรบ ปรบ ปรบ -

7. นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกร้องเพลงพายเรือ กลุ่มสองร้องและปรบมือตามข้อ 6 เสร็จแล้วให้สลับกันปฏิบัติ (ครูคอยควบคุมจังหวะให้สัมพันธ์กับการร้องของทั้งสองกลุ่ม)

(กิจกรรมการอ่าน)

8. นักเรียนดูแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ แล้วฝึกอ่านในแผนภูมิการอ่าน (ก) ปรบมือตามโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่าน (ข) โดยครูเป็นผู้ฝึก

9. นักเรียนแข่งขันกันปฏิบัติตามข้อ 6 โดยกลุ่มแรกอ่านโน้ตและปรบมือตามโน้ตพอถึงจังหวะที่ 1 ของห้องเพลงที่ 2 กลุ่มที่ 2 จึงเริ่มร้องและปรบมือไล่ตามกันไป เสร็จแล้วให้สลับกันเริ่มต้น โดยให้กลุ่มที่ 2 เริ่มร้องก่อน

(กิจกรรมการเขียน)

10. นักเรียนฟังครูอธิบายการตัดกลุ่มตัวโน้ตและการพิจารณากลุ่มโน้ตในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ พร้อมกับตอบข้อซักถามจากครู จนนักเรียนเข้าใจ

11. นักเรียนเล่นเกม "รถแข่ง" โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ครูแจกกระดาษบรรทัด 5 เส้น กลุ่มละ 1 แผ่น ตัวโน้ตกระดาษกลุ่มละ 1 ชุด วิธีการเล่น นักเรียนจะตัดกลุ่มตัวโน้ตตามคำสั่ง กลุ่มใดตัดกลุ่มตัวโน้ตได้ถูกต้องจะได้เดินรถของตนที่ป้ายเดินรถ 1 ครั้ง ถ้ากลุ่มใดตัดกลุ่มตัวโน้ตผิด จะไม่มีสิทธิ์เดินรถของตนในครั้งนั้น กลุ่มใดเดินรถแข่งของตนถึงเส้นชัยก่อนเป็นฝ่ายชนะ (เดินรถ 3 ครั้งจะถึงเส้นชัย)

คำสั่ง (โดยครู)

- ครั้งที่ 1 - ตัดกลุ่มตัวโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ 1 ห้องเพลง โดยต้องมีตัวเขบีต 1 ขึ้น 2 ตัว
- ครั้งที่ 2 - ตัดกลุ่มตัวโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ 2 ห้องเพลง โดยต้องมีโน้ตตัวขาว 1 ตัว และโน้ตตัวเขบีต 1 ขึ้น 2 ตัว

- ครั้งที่ 3 - สัดกลุ่มโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ 2 ห้องเพลง โดยต้องมีโน้ตตัวขาว
 1 ตัว โน้ตตัวดำ 2 ตัว โน้ตตัวเข้บิต 1 ขึ้น 4 ตัว
 (สำรอง) ครั้งที่ 4 - สัดกลุ่มโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ 2 ห้องเพลง โดยต้องมีโน้ตตัวขาว
 2 ตัว ตัวเข้บิต 1 ขึ้น 4 ตัว

ฯลฯ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูสรุป เรื่องอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$
2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดอัตราจังหวะ
3. นักเรียนร่วมกันร้อง เพลงพายเรือ พร้อมปรบมือในจังหวะตบประกอบการร้อง
 ใน $\frac{4}{4}$ ||: $\hat{1}$ 2 3 4 :|| มีนักเรียนบางคนทำจังหวะด้วยเครื่องกระทบต่าง ๆ ดังนี้
 กรับและแทมบูริน ใน $\frac{4}{4}$ ||: $\hat{1}$ 3 2 4 :||
 กลอง ใน $\frac{4}{4}$ ||: $\hat{1}$ 3 3 2 :||

การวัดผลและประเมินผล วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนต่อไปนี้

1. การร้องเพลงพายเรือ และการทำจังหวะประกอบเพลง
2. การฟังและตอบคำถาม อธิบายเรื่องอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$
3. การร้องและปรบมือในอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ที่กำหนด
4. การอ่านและปรบมือตามโน้ตในแผนภูมิฝึกการอ่านโน้ตอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$
5. การเล่นเกมรถแข่ง
6. การทำแบบฝึกหัดอัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$
7. การปฏิบัติกิจกรรมแข่งขัน

หมายเหตุ

ภาคผนวก ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน

(ประเมินโดยครูประจำวิชาดนตรีและนาฏศิลป์)

ชื่อผู้ประเมิน ..... ชั้น .....

วิชา ..... เรื่อง ..... วันที่ .....

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมการเรียนโดยทั่วไปทั้งชั้นเรียน โดยทำเครื่องหมาย / ลง

ในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ดีมาก หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม
ได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ดี หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม
ได้ร้อยละ 60-69 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

พอใช้ หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม
ได้ร้อยละ 59-60 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ปรับปรุง หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม
ได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ไม่มี หมายถึง ไม่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นเลย

พฤติกรรมการเรียน	ดีมาก 70% ↑	ดี 60-69%	พอใช้ 50-59%	ปรับปรุง 50% ↓	ไม่มี 0%
<u>การฟัง</u>					
1. ความตั้งใจและไม่หุนหัน ในขณะที่ฟังเสียงดนตรี					
2. การปฏิบัติกิจกรรมการฟัง ตามที่ครูมอบหมาย					

	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ไม่มี
พฤติกรรมการเรียน	70% ↑	60-69%	50-59%	50% ↓	0%
3. ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่ม					
<u>การร้อง (พูด)</u>					
1. ความตั้งใจในขณะที่เรียน แบบเสียงดนตรี การ ร้องเพลงและการเคลื่อนไหว					
2. การปฏิบัติกิจกรรมเรียน แบบเสียงดนตรี การร้อง เพลงและการเคลื่อนไหว ตามที่ครูกำหนด					
3. ความร่วมมือและความพร้อม เพรียงในการปฏิบัติกิจกรรม การเลียนแบบเสียงดนตรี การร้องเพลงและการ เคลื่อนไหวตามที่ครูมอบหมาย					
<u>การอ่าน</u>					
1. ความสนใจและความ กระตือรือร้นในการอ่าน สัญลักษณ์ทางดนตรี					
2. การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีตาม ที่ครูกำหนด					

พฤติกรรมภาารเรียน	ดีมาก 70% ↑	ดี 60-69%	พอใช้ 50-59%	ปรับปรุง 50% ↓	ไม่ดี 0%
3. ความร่วมมือและความพร้อม เพรียงในการปฏิบัติกิจกรรม การอ่านตามที่ครูมอบหมาย					
<u>การเขียน</u>					
1. ความตั้งใจและสมาธิในการ เขียนสัญลักษณ์ทางดนตรี					
2. การเขียนสัญลักษณ์ทางดนตรี ตามที่ครูกำหนด					
3. ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมการเขียนสัญลักษณ์ ทางดนตรีตามที่ครูกำหนด					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน

ชื่อ ..... ชั้น .....

อายุ ..... ปี วันที่ .....

ตอนที่ 1 ข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนอย่างไร
ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ตรงกับใบหน้าที่นักเรียนรู้สึก

รายการ		
<u>ตัวอย่าง</u>		
ก. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาดนตรี	/	
1. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและสนใจการเรียนดนตรีจากการ ล่อนของครูบันลือ กัมพงษ์		
2. ข้าพเจ้าชอบบุคลิกและท่าทางการล่อนของครูบันลือ กัมพงษ์		
3. ข้าพเจ้าชอบร้องเพลงที่ครูบันลือ กัมพงษ์ นำมาล่อน		
4. ข้าพเจ้าชอบฟังเสียงดนตรีก่อนจะฝึกร้องตามเสียง		
5. ข้าพเจ้าชอบพูดเลียนแบบเสียงดนตรีหรือร้องเพลงก่อน ฝึกอ่านสัญลักษณ์ดนตรี		
6. ข้าพเจ้าชอบอ่านสัญลักษณ์ดนตรีก่อนฝึกเขียนสัญลักษณ์ดนตรี		
7. ข้าพเจ้าชอบและสนใจสื่อ อุปกรณ์การล่อนจากการล่อนของ ครูบันลือ กัมพงษ์		
8. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในเนื้อหารวิชาดนตรีจากการล่อน ของครูบันลือ กัมพงษ์		
9. ข้าพเจ้าพอใจกับการเรียนที่ฝึกกิจกรรมเช่นนี้		
10. ข้าพเจ้าอยากให้มีกิจกรรมเช่นนี้อีก		

= เห็นด้วย

= ไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนนำหมายเลขของกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างตามระดับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน จากมากที่สุดไปหาน้อยสุด (ในแต่ละระดับความรู้สึกและความคิดเห็นสามารถตอบได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

1. การฟังดนตรี   2. การร้อง การพูด เสียงแบบเสียงดนตรีและการเคลื่อนไหว   3. การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี   4. การเขียนสัญลักษณ์ทางดนตรี

ตัวอย่าง

ก. กิจกรรมที่นักเรียนคิดว่ายาก

.....³ มากที่สุด เพราะ .....

.....⁴ มาก

.....¹ น้อย

.....² น้อยที่สุด เพราะ .....

ข. กิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าง่าย

.....^{1,2,4} มากที่สุด เพราะ .....

.....³ มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

1. กิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกชอบ

..... มากที่สุด เพราะ .....

..... มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

2. กิจกรรมที่นักเรียนอยากจะทำ

..... มากที่สุด เพราะ .....

..... มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

3. กิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในขณะที่เรียน

..... มากที่สุด เพราะ .....

..... มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

4. กิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกเบื่อในขณะที่เรียน

..... มากที่สุด เพราะ .....

..... มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

5. กิจกรรมที่นักเรียนเรียนแล้วเข้าใจ

..... มากที่สุด เพราะ .....

..... มาก

..... น้อย

..... น้อยที่สุด เพราะ .....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างใต้ข้อความ "มากที่สุด" "มาก" "น้อย" และ "น้อยที่สุด" ตามระดับความคิดเห็นและความรู้สึกชอบเพลงที่ครูบันทึก กั้นพงษ์ นำมาสอน

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ตัวอย่าง</u>				
ก. เพลงรถไฟ	/			
1. เพลงพบกัน				
2. เพลงเมาเขย่า				
3. เพลงระบำลูกกบ				
4. เพลงมาฟังดนตรี				
5. เพลงนกเขาไพร				
6. เพลงฟ้าสวย				
7. เพลงคิดถึงเธอ				
8. เพลงเมฆลอย				
9. เพลงรถไฟ				
10. เพลงพายเรือ				

ศูนย์วิทยพัชรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 1 (ข้อ 1-10)

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังเสียงเทปต่อไปนี้ 2 ครั้ง แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เสียงสังหระต่อไปนี้ เป็นลักษณะสังหระแบบใด

ก. สังหระทำนอง	ข. สังหระตบ
ค. สังหระหลัก	ง. สังหระเน้น

2. สังหระทำนองต่อไปนี้หมายถึงข้อใด

ก. เราพบกันลู่ลันต์ครั้นเตรง (เพลงพบกัน)
ข. จากกันไปสู่คิดถึงเธอ (เพลงคิดถึงเธอ)
ค. เสียงจุกกร จุกกร จุกกร (เพลงนกเขาไพร)
ง. ฟัง ฟัง ฟัง มาเถอะฟังดนตรี (เพลงมาฟังดนตรี)

3. เสียงต่อไปนี้ มีสังหระเน้นตรงกับข้อใด

ก. $\frac{2}{P}$ $\hat{\downarrow}$ $\downarrow$ $\hat{\downarrow}$ $\downarrow$	ข. $\frac{2}{P}$ $\hat{\downarrow}$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\hat{\downarrow}$
ค. $\frac{2}{P}$ $\downarrow$ $\hat{\downarrow}$ $\downarrow$ $\hat{\downarrow}$	ง. $\frac{2}{P}$ $\hat{\downarrow}$ $\hat{\downarrow}$ $\downarrow$ $\downarrow$

4. เสียงต่อไปนี้ มีสังหระหยุดของโน้ตตัวดำกี่ครั้ง

ก. 1 ครั้ง	ข. 2 ครั้ง
ค. 3 ครั้ง	ง. 4 ครั้ง

5. เสียงอ่านโน้ตต่อไปนี้ มีโน้ตอยู่ที่ชนิด

ก. 1 ชนิด	ข. 2 ชนิด
ค. 3 ชนิด	ง. 4 ชนิด

6. เสียงต่อไปนี้ ตรงกับโน้ตในข้อใด

ก. โด เร มี	ข. มี เร โด
ค. โด มี ซอล	ง. โด มี ลา

7. บันไดเสียง "โด เฟ็นทาโทนิค" ต่อกันไป เสียงใดที่เพี้ยนไป

ก. เร	ข. ฆ
ค. ซอล	ง. ลา

8. เสียงต่อกันตรงกับโน้ตในข้อใด

ก.	ข.
ค.	ง.

9. เสียงต่อกันตรงกับโน้ตในข้อใด

ก.	ข.
ค.	ง.

10. เสียงต่อกันหมายถึงอัตราจังหวะแบบใด

ก. 1/4	ข. 2/4
ค. 3/4	ง. 4/4

ตอนที่ 2 (ข้อ 11-40)

คำสั่ง ให้นักเรียน เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

11. "จังหวะตบ" มีลักษณะเหมือนจังหวะในข้อใด

ก. หัวใจเต้น	ข. เสียงคนพูด
ค. กบร้อง	ง. รถวิ่ง

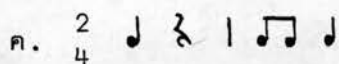
12. จังหวะของเสียงในข้อใด ไม่สม่ำเสมอเท่ากันโดยตลอด

ก. เสียงม้าเดิน	ข. เสียงนาฬิกาเดิน
ค. เสียงหัวใจเต้น	ง. เสียงคนพูด

13. ข้อใดมีเครื่องหมาย "X" ตรงกับคำที่ลงจังหวะตบของเพลงได้ถูกต้อง

ก. โนนเมฆลอยเคลื่อนคล้อยมา X X X
ข. จากกันไปสู่คิดถึงเธอ X X X
ค. เสียงหวดดัง บึ้น บึ้น บึ้น X X X
ง. พายเรือน้อยลอยไปตามน้ำใส X X X X X

14. โน้ตในข้อใดมีเครื่องหมายเน้นเสียง

15. โน้ตที่มีเครื่องหมาย " ^ " กำกับอยู่หมายความว่า

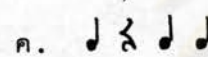
ก. โน้ตตัวนั้นต้องบรรเลงค้อยกว่าปกติ

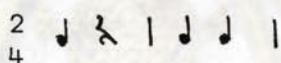
ข. โน้ตตัวนั้นต้องบรรเลงสูงกว่าปกติ

ค. โน้ตตัวนั้นต้องบรรเลงนานกว่าปกติ

ง. โน้ตตัวนั้นต้องบรรเลงเร็วกว่าปกติ

16. ข้อใดมีเครื่องหมายจังหวะหยุดของโน้ตตัวต่ำ

17. เครื่องหมาย " f " ใน $\frac{2}{4}$ หมายความว่าอย่างไร

ก. เสียงจะเจ็บบยาวเท่ากับ 1 ตัว

ข. เสียงจะเจ็บบยาวเท่ากับ 2 ตัว

ค. เสียงจะเจ็บบยาวเท่ากับ 1 ตัว

ง. เสียงจะเจ็บบยาวเท่ากับ 1 ตัว

18. ข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. โน้ตลากล เป็นสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี

ข. โน้ตลากลมีหลายชนิดหลายลักษณะ

ค. โน้ตลากลแต่ละชนิดไม่มีความแตกต่างกัน

ง. โน้ตลากลแต่ละชนิดเขียนคละกันได้ตามอัตราจังหวะที่กำหนด

19. โน้ต " " มีค่าเท่ากับข้อใด

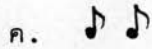
ก. 4 จังหวะตบ

ข. 3 จังหวะตบ

ค. 2 จังหวะตบ

ง. 1 จังหวะตบ

20. โน้ตขัณฑ์มีค่าเท่ากับ "โน้ตตัวขาว" 1 ตัว

21. โน้ตขัณฑ์มีค่าน้อยที่สุด

22. โน้ตขัณฑ์มีค่าเป็น 2 เท่าของ " "

ก. โน้ตตัวกลม

ข. โน้ตตัวขาว

ค. โน้ตตัวดำ

ง. โน้ตตัวเขบีต 1 ชั้น

23. โน้ตขัณฑ์มีค่าเป็น "ครึ่งหนึ่ง" ของ " "

ก. โน้ตตัวกลม

ข. โน้ตตัวขาว

ค. โน้ตตัวดำ

ง. โน้ตตัวเขบีต 1 ชั้น

24. โน้ตขัณฑ์มีค่าเท่ากับ " "

25. โน้ต " " อ่านว่าอย่างไร

ก. ทา ทา-ทา ทา

ข. ทา ทา-ทา ทู

ค. ทา ทา-ที ทู

ง. ทา ที-ที ทู

26. บันได "โด เฟินทาโทนิค" มีทั้งหมดกี่เสียง

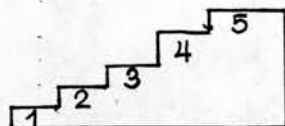
ก. 3 เสียง

ข. 4 เสียง

ค. 5 เสียง

ง. 6 เสียง

27.

ถ้ารูปนี้เป็นบันไดเสียง "โด เฟินทาโทนิค" บันไดขั้นที่ 4

คือระดับเสียงใด

ก. เร

ข. มี

ค. ซอล

ง. ลา

28. จากรูปย่อ 27 ระดับเสียง "เร" จะอยู่ตำแหน่งใด

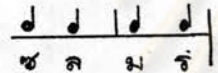
- ก. บันไดขั้นที่ 2
- ข. บันไดขั้นที่ 3
- ค. บันไดขั้นที่ 4
- ง. บันไดขั้นที่ 5

29. กลุ่มตัวโน้ตนี้ตรงกับข้อใด

- ก. โด มี ซอล โด
- ข. โด เร มี ซอล ลา
- ค. โด เร ซอล เร
- ง. โด มี ซอล เร

30. ข้อใดเป็นโน้ตในบันไดเสียง "โด เท็นทาโทนิค" ทั้งหมด

ก.		ข.	
ค.		ง.	

31. $\frac{2}{4}$ ตรงกับโน้ตในข้อใด

ก.		ข.	
ค.		ง.	

32.

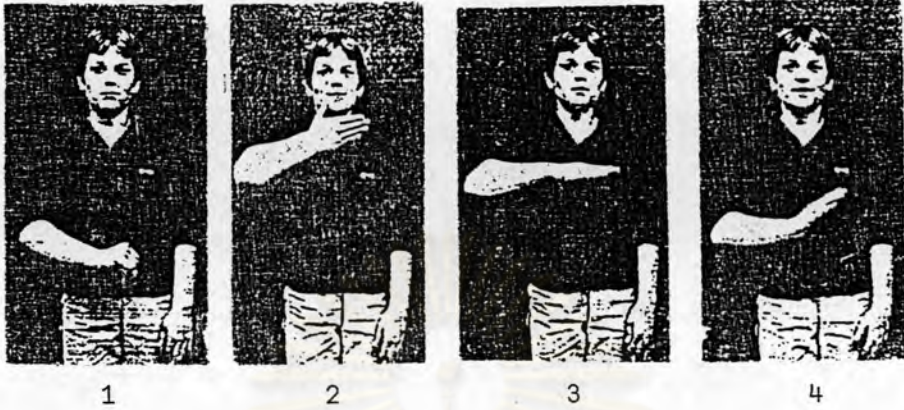
จากรูปเป็นสัญญาณมือประกอบการร้องระดับเสียงใด

- ก. โด
- ข. เร
- ค. มี
- ง. ซอล

วิทยาลัยพยาบาล
รณมทาวิทยาลัย

33. รูปสัญญาณมือต่อไปนี้อ่านเรียงจากรูป 1-4 ว่าอย่างไร

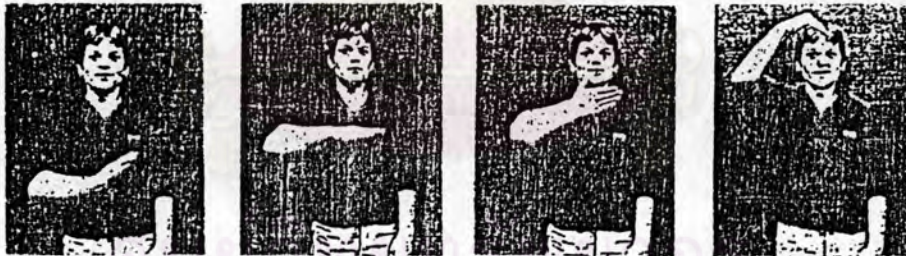

- ก. โธมัส เร มี
- ข. โธมัส เร โธมัส
- ค. โธมัส มี เร
- ง. โธมัส โธมัส มี

34. สัญญาณมือประกอบการร้องระดับเสียงต่าง ๆ มีประโยชน์อย่างไร

- ก. ช่วยให้ร้องเพลงได้ดี
- ข. ช่วยฝึกการบริหารมือ
- ค. ช่วยให้จดจำระดับเสียงต่างๆได้
- ง. ช่วยฝึกลีลาการร้อง

35. สัญญาณมือประกอบการร้องระดับเสียง "ลา" คือข้อใด

- ก
- ข
- ค
- ง

36. อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ ในข้อใดถูกต้อง

- ก. $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ | ♩ ♩ |
- ข. $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ | ♩ ♩ |
- ค. $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ ♩ ♩ |
- ง. $\frac{2}{4}$ ♩ ♩ | ♩ ♩ |

37. อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ เลข "2" หมายถึงข้อใด

- ก. ห่องเพลงหนึ่งมี 2 จังหวะตบ
- ข. ใช้โน้ตตัวดำแทน 2 จังหวะ
- ค. เพลงหนึ่งมี 2 ห่อง
- ง. แต่ละห่องเพลงมีโน้ต 2 ตัว

38. อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ควรเขียนหน้ากลุ่มโน้ตในข้อใด

- ก. | ข. |
- ค. | ง. |

39. อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ และ $\frac{4}{4}$ เลข "4" ข้างล่างหมายถึงโน้ตข้อใด

- ก.   ข.
- ค.   ง.

40. ข้อใดถูกต้อง

- ก. $\frac{2}{4}$ | ข. $\frac{2}{4}$ |
- ค. $\frac{4}{4}$ | ง. $\frac{4}{4}$ |

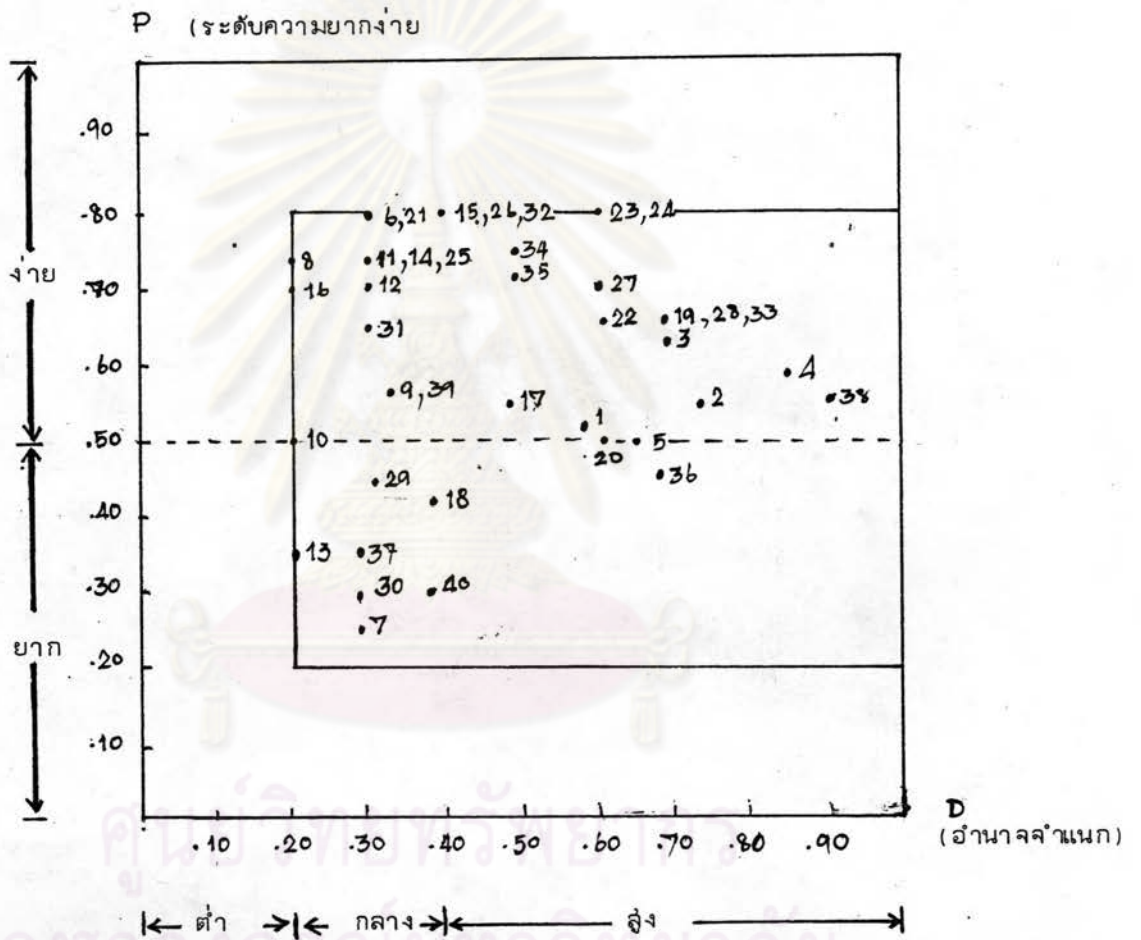
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดกราฟแสดงคุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีล่ากชั้น
พื้นฐาน

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

นักเรียน คนที่	คะแนนข้อสอบข้อที่							คะแนนที่ ได้รับ (X)	X ²
	1	2	3	4	.	.	40		
1	1	0	1	1	.	.	0	26	676
2	1	1	1	0	.	.	1	30	900
3	0	1	0	1	.	.	0	29	841
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
33	1	1	0	1	.	.	1	20	400
จำนวนคนที่ตอบถูก	23	21	19	17	.	.	13	ΣX = 817	
p	.69	.64	.58	.51	.	.	.39	ΣX ² = 21267	
q	.31	.36	.42	.49	.	.	.61	$\bar{X} = 24.75$	
pq	.21	.23	.24	.25	.	.	.24	S _x ² = 31.89 = α _x ²	
								Σpq = 7.83	

$$\begin{aligned}
 K-R_{20} = r_{xx} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{S_x^2} \right] \\
 &= \frac{33}{33-1} \left[1 - \frac{7.83}{31.89} \right] \\
 &= 1.03(0.76) \\
 &= 0.78
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้รับ (x)	x^2	
1	27	729	
2	34	1156	$\Sigma X = 839$
3	32	1024	$\Sigma X^2 = 24155$
.	.	.	$\bar{X} = 27.96$
.	.	.	$(\bar{X}^2 = 69.91)$
.	.	.	$S = 4.79$
.	.	.	เกณฑ์ที่คาดหวัง $(\bar{X}^*) = 60$
30	26	676	$\bar{X} = \frac{40 \times 60}{100}$
			$= 24.00 = a$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X} - a}{S/\sqrt{n}} \\
 &= \frac{27.96 - 24.00}{4.79/\sqrt{30}} \\
 &= \frac{3.96}{0.87} \\
 &= 4.55
 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกเฉพาะด้านการฟังด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้รับ (X)	X ²	
1	8	64	
2	6	36	$\Sigma X = 203$
3	8	64	$\Sigma X^2 = 1413$
.	.	.	$\bar{X} = 6.76$
.	.	.	$(\bar{X}\% = 66.66)$
.	.	.	$S = 1.15$
.	.	.	เกณฑ์ที่คาดหวัง ($\bar{X}\%$) = 60
30	6	36	$\bar{X} = \frac{10 \times 60}{100}$
			$= 6.00 = a$

$$t = \frac{\bar{X} - a}{S/\sqrt{n}}$$

$$= \frac{6.67 - 6.00}{1.15/\sqrt{30}}$$

$$= \frac{0.76}{0.21}$$

$$= 3.61$$

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกเฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจ
 ในเนื้อหา ด้วยการทดสอบค่าที: (t-test)

นักเรียนคนที่	คะแนนที่ได้รับ (X)	X ²	
1	19	361	
2	28	784	$\Sigma X = 636$
3	24	576	$\Sigma X^2 = 14016$
.	.	.	$\bar{X} = 21.20$
.	.	.	$(\bar{X}_c = 70.66)$
.	.	.	$s = 4.21$
.	.	.	เกณฑ์ที่คาดหวัง ($\bar{X}_c$) = 60
30	20	400	$\bar{X} = \frac{30 \times 60}{100}$ $= 18.00 = a$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{X} - a}{s/\sqrt{n}} \\
 &= \frac{21.20 - 18.00}{4.21/\sqrt{30}} \\
 &= \frac{3.20}{0.76} \\
 &= 4.21
 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการลดดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

รูปที่ 1 (ก) ครูผู้สอนสอนให้นักเรียน
ร้องเพลง

รูปที่ 1 (ข) นักเรียนฝึกร้องเพลงพร้อม
ทำสังหระประกอบการร้องเพลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 1 (ค) ทบทวนความรู้เดิม

ชั้นการล่อน

กิจกรรมการฟัง

รูปที่ 2 (ก) นักเรียนฟังเสียงดนตรี
พร้อมฟังครูอธิบาย

รูปที่ 2 (ข) นักเรียนฝึกทักษะการฟังด้วย
การเล่น เกม

รูปที่ 2 (ค) นักเรียนฝึกกิจกรรมการฟัง เป็น
รายกลุ่ม

กิจกรรมการร้อง

รูปที่ 3 (ก) นักเรียนร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง

รูปที่ 3 (ข) นักเรียนแสดงผลงานโดยคิดทำทางประกอบเพลงหน้าชั้นเรียนเป็นรายกลุ่ม กลุ่มที่เหลือร้องเพลง

รูปที่ 3 (ค) นักเรียนฝึกการใช้สัญญาณมือประกอบการร้องในบันไดเสียง C-do pentatonic

รูปที่ 3 (ง) นักเรียนฝึกกิจกรรมเพื่อความเข้าใจในระดับเสียงบันไดเสียง C-do pentatonic หลังจากการอธิบายและการใช้สัญญาณมือประกอบการร้อง

กิจกรรมการอ่าน

รูปที่ 4 (ก) นักเรียนฟังครูอธิบาย
วิธีการอ่านตามแบบฝึกการอ่าน

รูปที่ 4 (ข) นักเรียนฝึกอ่านตามแบบฝึกการ
อ่านอย่างตั้งใจ

รูปที่ 4 (ค) นักเรียนฝึกกิจกรรมการอ่าน
เป็นรายกลุ่มตามแบบฝึก

รูปที่ 4 (ง) นักเรียนการอ่านตามแบบฝึกเป็น
รายบุคคล

กิจกรรมการเขียน

รูปที่ 5 (ก) นักเรียนฟังครูอธิบายถึง

สัญลักษณ์ทางดนตรี (ตัวโน้ต)

ก่อนฝึกปฏิบัติ

รูปที่ 5 (ข) นักเรียนฝึกกิจกรรมการเขียน

สัญลักษณ์ดนตรี เป็นรายกลุ่ม

รูปที่ 5 (ค) นักเรียนฝึกกิจกรรมการเขียน

สัญลักษณ์ดนตรี เป็นรายบุคคล

ชิ้นสรุป

รูปที่ 6 (ก) นักเรียนร้องเพลงและ/
หรือเคลื่อนไหวกำทำทาง
ประกอบเพลง

รูปที่ 6 (ข) สรุไปด้วยกิจกรรมการเล่น

รูปที่ 6 นักเรียนบางกลุ่มแสดงกิจกรรมในเนื้อหา
การสอน

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สื่อการสอน

รูปที่ 7 (ก) แผนภูมิต่าง ๆ และอุปกรณ์

รูปที่ 7 (ข) แผนภูมิเพลง

เกม

รูปที่ 7 (ค) แบบฝึกการอ่านโน้ต

รูปที่ 7 (ง) กระดานแม่เหล็ก กระจาดข

ข้อความติดแม่เหล็ก ตัวโน้ต

กระจาดขและอุปกรณ์เกม

รูปที่ 7 (จ) เครื่องดนตรี เครื่องกระทบสังหระ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายบันลือ กั้นพงษ์ เกิดวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2502 ที่อำเภอตาพระยา
จังหวัดปราจีนบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย สำขา
มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปีการศึกษา 2526 และเข้าศึกษาต่อใน
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2530 ระหว่างการศึกษา
ได้เข้าร่วมโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในสหรัฐอเมริกา ภาคฤดูร้อน ปี พ.ศ.
2532 ของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอกสำหรับคนไทยในต่างประเทศ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วัดธัมมาราม นครชิคาโก สหรัฐอเมริกา

ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนบ้านกุดม่วง อำเภอรัฐประศาสตร์ จังหวัดปราจีนบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย